

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Amerikoje \$1.25

Apskeltimų kainų klausit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Geguzis & Co.

Represents over 9,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

Advertising rates on application

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 39

Telephone:
So. Boston 506-M.

SO. BOSTON, MASS., RUGSĖJO-SEPT. 26 D., 1923 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston 506-M.

Metai XVIII

Bulgarijoje kilo nauja revoliucija.

100,000 KAIMIEČIŲ EINA ANT SOFIJOS.

Prie valstiečių sukilimo prisidėjo miesto darbininkai ir paskelbė generalį streiką.

Bulgarijoje užsiliepsnojo nauja revoliucija. Sukilo prieš militaristų valdžią visi kaimiečiai ir kiti nuverstojai Stambulinsko šalininkai. Prie kaimiečių prisidėjo miestų darbininkai ir apskelbė Bulgarijoje generalį streiką. Tarp revoliucionierių ir valdžios jėgų buvo jau keletas aštrių susirėmimų, kuriuose daug žmonių buvo užmušta ir sužeista.

Smulkių žinių apie revoliucijos bėgį sunku gauti, nes valdžia įvedė aštrią cenzūrą ir paskelbė karo stovį. Valdžia stengiasi teisybę slėpti, nes jai sarmata nuo pasaulio, kad taip greitai prieš ją sukilo žmonės. Ji užgincija beveik visas žinias apie revoliuciją, nors ir jos pačios pranešimai rodo, kad revoliucija verda. Štai ką sako jos oficiali žinių agentūra:

"Kai kuriose pietų Bulgarijos vietose, 20 rugsėjo komunistai mėgino apskelbti sovietizmą. Trys šimtai komunistų ketverge po pietų atakavo Stara-Zagorą kazaras, bet buvo atmušti ir pasitraukė, palikdami 5 užmuštus ir 10 sužeistų. Apie 200 vyrų puolė Čirpaną. Puolimas nepavyko, ir puolikai pasitraukė. Jie išardė geležinkelį ir todėl sudužo vienas traukinys.

"Persekiodama šituos komunistus, žandarmerija 30 jų užmušė ir sužeidė.

"Nova-Zagorą 300 komunistų atakavo rotužę ir subprefektūrą. Jie apskelbė tenai sovietų respubliką, kuri gyvavo 15 valandų. Prie buvo iš Jamboli kariūnė ir revoliucionierius išvyjo. Komunistai neteko 34 žmonių užmuštų. Didžiulia kitu buvo suimta. Daugelis pasidavė liuosu noru ir atidavė ginklus. Iš valdžios pusės du buvo užmušti ir 3 sužeisti."

Taip skelbia pati valdžios agentūra. Tuo tarpu privatinės žinios sako, kad 100,000 ginkluotų kaimiečių eina ant sostinės Sofijos, ir kad nusigandęs karalius Boris jau atsisakęs nuo sosto. Apskelbus darbininkams generalį streiką, sustojo geležinkeliai ir nutrūko visokis susisiekimai. Sostinė esanti izoliuota ir negali susizioti su provincijomis.

EINSTEINAS VAŽIUOJA RUSIJON.

Berlino žiniomis, Rusijos mokslininkų draugijos pakvietė Maskvon vokiečių mokslininką Einsteina Rusijos sąlygomis patyrinėti. Einsteinas yra pagarsėjęs nauja savo teorija apie santykių (relativitę).

KRITO 70 BRAZILIJOS KAREIVIŲ.

Brazilijoje eina revoliucija. Žinios iš Buenos Aires sako, kad Rio Grande de Sul provincijoje sukilėliai netikėtai užklupo valdžios kareivių stovyklą ir pradėjo šaudyti. Kareiviai pabėgo, palikdami savo ginklus ir 70 vyrų užmuštais.

ANGLIJOS AMBASADORIUS AMERIKOJ REZIGNAVO.

Iš Londono pranešama, kad greitai laiku Anglija prisiųs naują ambasadorių į Washingtoną. Dabartinis ambasadorius Geddes rezignuoja, nes nesveikas esąs.

LENKIJOS ŽUVO 110 ANGLIAKASIŲ.

Iš Varšuvos pranešama, kad anglių kasykloje netoli Dombrovo 22 rugsėjo istiko eksplozija ir 110 darbininkų tapo palaidota žemės gelmėse. Penkiasdešimts lavonų jau išimta ir manoma, kad likusieji taip pat bus žuvę.

ANGLIJOJE DREBEJO NAMAI.

Pereitą savaitę Anglijos rytų pakrasty smarkiai sudrebėjo namai ir vietomis indai nukrito nuo lentynų. Vienkart su tuo drebėjimu buvo girdėti koks tai duslus dundėjimas po žeme. Manoma, kad tai buvo žemės drebėjimas.

LAIVYNAS DAUG NUKENTĖJO NUO ŽEMĖS DREBĖJIMO.

Tokios žiniomis, Jokohamos mieste per žemės drebėjimą buvo sunaikintas skraiduolis "Naka", tik ką pastatytas karo laivas. Iš viso žemės drebėjimas pridarė japonų laivynui \$50,000,000 nuostolių.

530,000 ŽMONIŲ BE PASTOGĖS.

Vėliausiomis žiniomis, Japonijos sostinėje Tokio dabar randasi 530,000 žmonių be pastogės. Tuo tarpu ateina žiema ir juos laukia sunkus likimas.

ATIDARYS AUKSO GRABĄ.

Iš Londono pranešama, kad Egipto faraono Tutenchamuno aukso grabas, kuris šią vasarą buvo atkastas, tebėra da neatidarytas. Jį atidarysą ateinančia žiema. Kodėl reikia laukti žiemos, nepasakytą.

70 ŽMONIŲ ŽUVO BAŽNYCIOJ.

Iš Japonijos pranešama, kad laike žemės drebėjimo Tokios mieste 70 krikščionių susirinko savo bažnyčioje ir pradėjo melstis, kad Dievas juos išgelbėtų. Bažnyčia sugriuvo ir visi jie žuvo po jos griuvėsiais.

FORDAS GALI BUT PREZIDENTU, SAKO DEBSAS.

Laikraščiu reporteriai teiravosi pas socialistų vadą Debsą, ką jis mano apie automobilijų fabrikantą Fordą. Senelis Debs atsakė: "Fordas daro gerus vežimus sulgę jų kainos, ir jis yra labai popularus žmogus. Todel aš visai nesistebčiau, kad jis būtų nominuotas į prezidentus; o jei jis bus nominuotas, jis turės puikių šansų būti išrinktas."

RADO UŽMUŠTA KABARETŲ ŠOKIKĖ.

Los Angeles mieste buvo atrasta savo kambaryje užmušta žinoma tenai kabaretų šokikė Ethel Williams. Šalia jos lavono sėdėjo jos du vaikai, kurių dabar paėmė buvęs kitą syk jos vyras Cass.

I. W. W. APSKELBĖ UOSTŲ DARBININKŲ STREIKĄ.

I. W. W. unija apskelbė laivų ir uostų darbininkų streiką ant Didžiųjų Ežerų ir pajuriais, reikalaujama paliuosavimo politinių kalinių. Streikas turėjo prasidėti pereiną subatą, bet laivų kompanijos sako, kad jos apie streiką nieko nežinios.

TEVAS NUŠOVĖ DUKTERĮ.

Netoli Covingtono, Ky., geležkelio darbininkas vardu McFerrin šovė ir užmušė 14 metų amžiaus savo dukterį užtai, kad ji nuėjus pas savo tetą plovė jai grindis. Piktadarys areštuotas.

IŠGĖRĖ NUODŲ, NUKRITO NUO 6 LUBŲ.

Clevelando hotely vienas svečias atsigėrė nuodu ir išvirtęs per langą nuo 6-tų lubų užsimušė ant vietos. Hotele jis buvo užsiregistravęs kaip H. A. Martin iš Detroito. Bet policija spėja, kad jis yra iš Newarko, N. J.

CUKRUS VEL PABRANGO.

Cukraus trustas pereitą savaitę vėl pakėlė krautuvininkams kainas ant cukraus. Pirmą krautuvininkai mokėdavo \$8.40 šimtui svarų, o dabar turės mokėti \$8.65.

KUNIGAS LAUZO MOTE RYSTES SAKRAMENTĄ.

Jau ir kunigai pradeda nepripažinti moterystės ryšio amžinumo. Štai, episkopalui kunigui T. P. Bridges nusibodo gyventi su viena pačia, ir jis reikalauja "divorso", su teise vesti kitą moterį. Kun. Bridges kunigauja Alabamoje.

ORLAIVIS PADARO 255 MYLIAS Į VALANDĄ.

Suvenytų Valstijų kariuomenos laivyno lakunas, leitenantas Harold J. Brow, perėjimą šią savaitę sumušė visus greitumo rekordus pasaulyje, padarydamas į vieną valandą 255 mylias.

Oklahomoje prasidėjo naminis karas.

ŽADA ŠAUDYT LEGISLATUROS NARIUS.

Kova eina tarp Ku Klux Klano ir valstijos gubernatoriaus.

Oklahomos valstijoje darosi negirdėti dalykai. Gubernatorius Walton apskelbė karą Ku Klux Klanui, kuris tenai tiek įsigalėjo, kad nepatinkamus sau žmones pradėjo rykštėmis plakti. Bet kovoti su jais yra sunku, nes išėjo, kad jų yra didžiulė valdžioje ir visuomenėje. Jie nutarė suaukti specialų "grand jury" ir apkaltinti gubernatorių vagystėse. Gubernatorius tuomet apskelbė karo stovį ir tam "grand jury" susirinkti neleido. Tada "kliuksai" surinko reikalingą skaičių legislatorus narių ir suaukė specialų legislatorus (valstijos seimo) posėdį, kad išmetus gubernatorių laukan. Diena legislatorių susirinkti ši sėdė.

Gubernatorių mobilizavo visos valstijos milicija ir įsakė milicijos vadui šaudyti legislatorus narius mirtinai, jei jie bandys sėdėti po pietų rinktis į posėdį. Jis sako, kad legislatorus didžiulė yra Ku Klux Klano nariai, ir jei jie susirinkti, tai tas posėdis būtų ne legislatorus susirinkimas, bet Ku Klux Klano mitingas, kurio tikslas yra nuversti legalę valstijos valdžią.

Kuo tas pasibaigs, parašysime vėliau.

KU KLUX KLANAS UŽVALDĖ WASHINGTONĄ.

Washingtonas yra pilnas "kliuksų". Šiomis dienomis Baltuose Rumuose jie turėjo net savo įkurtuves ir pamaldas. Taip sako kun. Basil E. Newton, imperiales Ku Klux Klano tarybos narys. Jisai tvirtina, kad slaptoji reakcininkų organizacija turi 227 savo narių Atstovų Bute ir 27 Senate. Be to "kliuksai" esą dabartiniam kabinetui.

PRADĖJO VAJŲ PRIEŠ NEUNJINES DIRBTUVES.

Haverhill, Mass. — Bat-siuvų unija čia pradėjo organizuoti visų dirbtuvų šiaucius. Kelios dirbtuvės, kur nėra unijos, šiomis dienomis buvo pristatytos reikalavimai, kad pripažintų uniją ir mokėtų darbininkams unijos nustatytą mokesį. Klayman & Co. dirbtuvė atsisako tuos reikalavimus išpildyti, tai tenai apskelbta streikas. Su kitomis dirbtuvėmis eina derybos.

UŽDARĖ SKEBŲ DIRBTUVĘ.

Brocktono čėverykų firma, Diamond Shoe Co., praneša, kad ji uždarė savo dirbtuvę, kur buvo daroma po 90 tuzinų čėverykų į dieną, ir perkėlė tą darbą į Brocktoną.

DOLERIS VERTAS TIK TAI 65 CENTUS.

Staštikų biuras prie Darbo Departamento Washingtono sako, kad šiandien Amerikos doleris, palyginus jį su doleriu 1913 metais, yra vertas tik 65 centus. Žinoma, pats doleris nesumažėjo, bet jo perkamoji galė. Ką 10 metų atgal mes galėjome nupirkti už 65 centus, šiandien reikia mokėti jau 100 centų.

1920 metų gegužės mėnesio dolerio vertė, palyginus jį 1913 metais, buvo nupuolus net iki 40 centų. Pernai pavasarį jį buvo pakilus iki 71 cento, bet šimet vėl krito ir dabar stovi apie 65c.

MINIA UŽPUOLĖ DETROITO POLICIJĄ.

Detroite buvo toks atsikimas. Kelios dienos atgal policija suėmė Vladislavą Lorenc, 13 metų amžiaus lenkę mergaitę, kaltindama ją pavogime \$100. Kadangi mergaitė prieš kaltės neprisipažino, tai policija pradėjo ją kankinti ir kišti į vandenį su ledais. Mergaitė peršalo, gavo plaučių uždegimą ir mirė. Šita žinia taip sujudino žmones, kad susirinko apie 5,000 minia ir užpuolė policiją. Kadangi pastaroji pradėjo daryti tvarką, vienas iš minios davė policmanui plytą į galvą. Policija tą žmogų suarštavo; minia puolė tą žmogų ginti, ir kilo riaušės, kuriose 3 policmanai likosi sužeisti. Policija tada pasitraukė ir pasisaukė sustiprinimų. Apie vidurnaktį minia buvo išvaikyta.

MIESTO VANDUO BAIGIASI.

Mansfield, Mass. — Šio miesto galva perspėjo gyventojus, kad taupyti vandeni, nes jei nebus lietaus, tai miesto vanduo pasibaigsias į 3 dienas.

Netoli šio miesto yra anglių kasykla, kuri iki šiol buvo apleista ir stovėjo pilna vandens. Bet šimet susitvėrė žydų kompanija ir nupirko tą kasyklą pradėjo pumpuoti vandenį laukan. Pumpavimas ejo visą vasarą, ir kaip tik kasykla tapo išpumpuota, toji aplinkinė prapuolet šuliniuose vanduo. Miestas traukė vandenį iš artezianiskų šulinių, bet ir tie baigia užtrukti.

CALIFORNIJOJE IŠDEGĖ MIESTAS.

Pereitą savaitę Kalifornijoje išdegė Berkley miestas. Nuostolių ugnis pridarė apie \$10,000,000, o apdraustų namų buvo tikrai už apie \$4,000,000. Tai gi šimtai žmonių išėjo ubagais, išsinesdami tik tai, ką jie ant pečių turėjo. Sudegė brangiausi knygynai ir daug kitokių įstaigų. Keli tukstančiai žmonių pasiliko be pastogės.

NEW YORKAS SUVALGĖ UŽ \$10,773,462 SURIO.

Per pėreitus metus New Yorko miestas suvalgė daugiau kaip 50,000,000 svarų surio, už kurį užmokėta \$10,773,462.

Vokietija nutarė pasiduoti francuzams.

KAIP STOVĖ DALYKAI ISPANIJOJE PO REVOLIUCIJOS.

Ispanijoje dabar viešpatuoja generolų diktatura. Nuvertę civilę valdžią, militaristai ėmė šeiminkauti savotiškai. Visų pirma jie nutarė vesti užpuolamąją karą prieš Afrikos maurus, giau nesipriešins francupadidintomis jėgomis. Pasakui jie paskelbė įstatymą prieš separatistų judėjimą Katalonijoje. Katalonija yra Ispanijos provincija ir norėdavo nuo pastarosios atsiskirti. Todel generolai uždraudė dainuoti katalonų himną ir uždraudė vartoti kitokią vėliavą. Kas varys priešingą propagandą arba platinis neprielankius militaristų diktaturai gaudus, tokius generolai žada šaudyti 24 valandas po suėmimo. Seni valdininkai mėtomai laukan arba patįs rezignuoja. Iki šiol prasalinta jau 49 civiliai gubernatoriai.

Prasalinti valdininkai žala organizuoti respublikonų partiją, kurios tikslu žala būti nuvertimas karaliaus ir dabartinio militarinio režimo.

Bilbao mieste areštuota daug anarchistų.

VOKIETIJOJE POLICIJA UŽMUŠĖ 12 DARBININKŲ.

Berlino žiniomis, Sorau mieste, Brandenburgo provincijoje įvyko kraujo praliejimas užpėreitoj subatoj: 12 darbininkų buvo užmušta ir daug sužeista. Priežastis tokia: fabrikai dirba trumpą laiką ir už gaunamą algą darbininkai negali pragyventi. Ilgai žmonės kentėjo ir tylėjo, bet užpėreitą pėnyčią maisto kainos pakilo dar daugiau. Delto kilo trūkšminga demonstracija, ir krautuvininkai maistą atpigino. Policija į demonstraciją nesikišo ir viskas pasibaigė ramiai.

Bet miesto majoras slapta nakties laiku pasitraukė policijai sustiprinimų subatoj iš ryto sustatė juos ant rinkos. Kuomet darbininkų delegacija nuvykus pas majorą reikalavo, kad jis tuos sustiprinimus atimty, ant rinkos susirinko didelė žmonių minia. Policija nanydama, kad minia renziesi į atakuoti, nieko neakydama pradėjo šaudyti. Darbininkai išbėgiojo dižiausioj panikoj, palikdami 12 savo draugų užmuštų ir daug sužeistų.

Kitas kruvinas darbininkų susirėmimas su policija vyko Freiburgo mieste, Baden provincijoje. Darbininkai buvo įtaisę demonstraciją, į kurią policija pradėjo šaudyti ir vieną žmogų užmušė, o keliatą sužeidė.

Pauleno mieste, Saksonijoje, buvo susirėmimas komunistų su rojalistais. Mušynėse sužeista 12 žmonių.

PRIESINTIS BE GINKLO NĖRA GALIMA.

Visiems fabrikams ir kasykloms Ruhr krašte įsakytą tuoj pradėti darbus.

Šį panedėlį Vokietijos valdžios galva štresemanas paskeibė, kad Vokietija daukara prieš Afrikos maurus giau nesipriešins francupadidintomis jėgomis. Pasakui jie paskelbė įstatymą prieš separatistų judėjimą Katalonijoje. Katalonija yra Ispanijos provincija ir norėdavo nuo pastarosios atsiskirti. Todel generolai uždraudė dainuoti katalonų himną ir uždraudė vartoti kitokią vėliavą. Kas varys priešingą propagandą arba platinis neprielankius militaristų diktaturai gaudus, tokius generolai žada šaudyti 24 valandas po suėmimo. Seni valdininkai mėtomai laukan arba patįs rezignuoja. Iki šiol prasalinta jau 49 civiliai gubernatoriai.

Sitaip nutarė dabar sušaukta Berline konferencija, kurioje dalyvavo 300 atstovų įvairių politinių partijų, darbininkų organizacijų, kaip lygiai prekybos ir pramonės kompanijų iš okupuotų žemių. Apkalbėjusi padėti iš visų pusių konferencija patvirtino valdžios nuomonę, kad geriau priešui pasiduoti ir kaip nors susitaikyti. Šitas natarimas bus da paduotas Reichstagui užgirti.

NAUJI PINIGAI VOKIETIJOJE.

Berlyno žiniomis, Vokietijos kapitalistai organizuoja, ar jau suorganizavo, naują valiutos banką, kuris išleis naujus pinigus. Nauji pinigai bus paremti aukso ir vadinsis "bodenmarkėmis". Kiekviena bodenmarkė atstovaus 358 gramus gryno aukso ir dalinsis į 100 "bodenfenigų". Šitie pinigai busi nepriklausomi nuo valdžios. Pamatinis banko kapitalas, kuriuo remsis nauji pinigai, busi 2,400,000,000 bodenmarkių.

NEW YORKAS PASILIKO BE LAIKRAŠČIŲ.

Anksti ano utarninko rytą New Yorke sustreikavo visi presmanai laikraščių spaustuvėse. Nors kiti spaustuvėse, bet presmanams sustreikavus, nėra kam laikraščius spausdinti ir utarninko rytą New Yorkas buvo be laikraščių.

Reikalingas
PRIE "KELEIVIO"
Linotaipistas

Pastoviam žmogui vieta užtikrinta ir rami. Taipgi gali atsisaukti vyras kuris norėtų mokintis spaustuves amato.

"KELEIVIS"
255 Broadway,
So. Boston, Mass.

APZVALGA

KO JIE TENAI VAŽIUOJA?

Priestaraudamas Klarai Sheridan, kuri per Amerikos ir Anglijos spaudą prastai atsiliepė apie Lietuvos kultūrą ir tvarką, p. Jonas Naujokas Brooklyn "Vienybėje" klausia:

"Žingeidai būtų žinoti, ko Clare Sheridan važiavo Lietuvon? Juk tenai jai, kaip tokiui artistei, nėra svarbių knygynų nei muzėjų. Jeigu ji artistė ir autorė, tai jau turėtų žinoti iš pasaulio istorijos, kad Lietuva buvo per amžius Maskolijos carų slopinama ir liežiama, ir kad kiekvieną lietuvių tautiškos gyvybės apsierešimą carai, kaip New Yorko ugnagesiai, su visu smarkumu gesino."

Tai yra labai nevykęs argumentas. Iš jo išeina, kad jei nuvykai į sveimą šalį, tai jau kritikuoti jos neturi teisės. Jei toji šalis ar jos tvarka tau nepatinka, tai nevažiok tenai. Nes jei esi toks gudrus ir moki kritikuoti, tai turi jau iškalno žinoti, kokia kur tvarka ir kokie žmonės — turi žinoti apie tai iš "pasaulio istorijos".

Bet kokioj "pasaulio istorijoj" yra aprašyta dabartinė Lietuva? O Klara Sheridan tik apie dabartinę Lietuvą ir kalbą. Jai išrodo juokinga, kad Kauno policija ar milicija, gyvendama palyginamai šaltame krašte, įsitaisė karštųjų kraštų kepurės ir nuolatos save saliuotuoja. Ji pajuokia tuščią ir kvailą valdininkų putimąsi. Ji kritikuoja Kauno viešbučius, kur per visą savaitę tik tai sykis mainomos patalynės, kur už maudynę reikalaujama iš svečių po 3 dolerius, ir kur sargas jaučiasi esąs svarbus asmuo. Ji pastebi, kad šalis apkrauta dideliais mokesčiais, nes ant 2,000,000 gyventojų laikoma 80,000 vyrų armija. Ji nurodo, kad Lietuva su nieku nekariauja, o betgi savo piliečius valdžia laiko karo stovyje.

"Vienybės" bendradarbis to neužginėja. Jis nesako, kad šita rašytoja meluoja. Reiškia, jis pyksta, kam ji sako teisybę, kam ji skelbia apie tai pasaulio spaudoje. O mums rodos, kad pykti čia visai nėra ko. Tik šiol mūsų patriotėliai vis šaukdavo: "Pasirodykim svetimtauciams!" Ir štai viena svetimtutė pasiryžo mus pažūrėti. Ji pažūrėjo ir pasakė, kaip mes išrodome.

Mūsų lygiatams tas nepatinka, lygiai kaip nepatin ka mažiems vaikams, kuomet mokytoja atranda pas juos daug klaidų. Bet jeigu mokytoja vaikų nepeiktų ir klaidų jiems nenurodytų, jie nieko mokykloj neišmokytų.

Kritika reikalinga netik tai vaikams, bet ir didelėms. Žmogus savų ydų tankiai nemato, bet svetimas jas pastebi. Ir Klara Sheridan parodė pas mus daug netobulumų, kurių mūsų patriotai patys negalėjo pastebėti. Protingas žmogus paturėtų už tai pykti ir ginčytis, bet pasakyt ačiū ir stengtis tas ydas pataisyti.

"Vienybės" bendradarbis galvoja kitaip. Kam Lietuva nepatinka, tegul tas nevažiuoja tenai, jis sako. Ir ko tenai važiuoti? Juk iš "pasaulio istorijos" turėtų žinoti, kaip tenai yra!

Žmonės važiuoja delto, kad jie nori tyrinėti, nori daugiau patis žinoti ir kitiems pasakyti. Tokiu būdu ir "pasaulio istorija"

susidaro. Mes nuolatos skaitome apie mokslininkų ekspedicijas tai Egiptan, tai Afrikos girias, tai ant žemės asigalių.

Tose ekspedicijose begalo daug vargo ir pavojaus. Jau šimtai žmonių jose žuvo, o vis delto kiti važiuoja. Ir dabar viena ekspedicija yra išvažiavusi į šiaurės ledynus.

Kogi jie tenai važiuoja? — paklaus p. Naujokas. Juk tokie mokslininkai turėtų žinoti, kad tenai jiems nėra nei knygynų, nei muzėjų.

Bet jeigu jie nevažiutuotų, tai tos "pasaulio istorijos" visai nebūtų, ir nebūtų tada kiti į knygynus ir muzėjus dėti.

RADEKAS SMERKIA VOKIEČIŲ KOMUNISTUS.

"Naujienos" paduoda komunistų generolo Radeko raportą, kuri įsiai rašė apie Vokietijos komunistus komisarui Čičerinui, bet kuris pateko į socialdemokratų rankas ir tapo paskelbtas "Vorwärts'e".

Savo raporte Radekas rašo Čičerinui, kad Vokietijos komunistai esą tikri chuliganai ir šelpti juos Rusijos pingais neužsimoka, nes —

"Visi pinigai, kurie tik buvo siųsti Vokietijon, buvo tik be reikalo išmesti. Visas (Vokietijos komunistų) judėjimas turi pogrėmį judėjimo pobūdį, ir geriausia kas galima apie jį pasakyti, tai kad tas judėjimas yra anarchizmas, bet anaipolne komunistinis. Partijos išklymų nebuvo pildomi, raudonosios bandos, kurios vadinosi šimtininkų būriais, darė nesąmoniškus puolimus ukinkui. Šitie beprotiški užpuolėdžiai ukinkui padarė tik tai, kad iššaukė aštrius protestus ir pasipiktinimo tiek pačiuose darbininkuose, tiek šiaip piliečiuose.

"Šitoki taip vadinami revoliuciniai žygiai — baigia savo pranešimą Radekas, — buvo tik chuliganiškas darbas veikiamas asmeniniais motyvais."

Tai yra labai idomus paliudymas komunistams. Bet da įdomesnis yra Radeko pranešimas, kad Vokietija dar nesanti pribrendusi socialei revoliucijai, ir kad komunistų partija turinti da palaukti su savo planais.

Kada socialistai pasakydavo, jog Rusija nepribrendusi socialei revoliucijai, tai komunistai visuomet piestu stodavo. Dabar gi jų strategas sako, kad ir Vokietija da nepribrendusi. O juk Vokietija tuo žvilgsniu stovikur kas aukščiau, negu Rusija.

Taigi Radekas parodo, jog socialistų pusėje tiesa.

ČARNECKIS I LONDONĄ NETINKA.

Lietuvos Atstovybė Washingtone jau oficialiai paskelbė, kad šio mėnesio pabaigoje buvęs atstovas p. Čarneckis jau išvažiuoja Kiek girdėt, įsiai skiriamas Londonan. Bet Brooklyn "Vienybė" mano, kad jei jis netiko Washington, tai Londono da labiau netiks.

77-tam numery jį rašo: "Čarneckis pagalvius išvažiuoja Lietuvon pabaigoje šio mėnesio. Jam išvažiaujant nebėreiki sakyti kokių nors pa-lydėjimo kalbų, nes k amerikiečių lietuvių visuomenė apie p. Čarneckio darbuotę manė ir matė, t. savo laikraščiuose jau iškalbėjo. Lengvas ir nuolaidus žmogus; įsiai ištikimai sa-va partijai tarnavo iki pat pa-skutinių dienų, ir dar net išva-

žiudomas ištikimai atliko maršrutą per klebonijas, už ką žinoma mūsų klerikalų laikraščiai dar parašys keletą straipsnių, kaip p. Čarneckis buvo mandagus ir "bepartyviskas" žmogus.

"Šituo atveju pažangioji visuomenė gali tik vieną daiktą pabrėžti, kad ji buvo teisinga kritikuodama p. Čarneckio nebudrą politiką, kurią pagalvius ir Lietuvos valdžia turėjo paviršium pripažinti, atšaukdama jį iš Amerikos. Bet mūsų visuomenė ir dabar yra teisinga, kad Kaune yra bandoma amerikiečius tikti paglostyti ir numinti p. Čarneckio atšaukimu iš Amerikos ir perkėlimu į Londoną. Juk Londone reikia atstovo dar budresnio, negu Amerikoje; nes Londonas yra tai vieta, kur daugelis Lietuvos ateities klausimų bus risama. Ar sugėbės p. Čarneckis tokiam verpete orientuotis, mes labai abejojame, žinodami kaip Amerikoje nepajėgė su-cementuoti lietuvių opinijos."

KOMUNISTAI PRIMA DA VIENA BURŽUAZIJOS ISMISLĄ.

"Naujienos" rašo:

"Lietuvių bolševikų spauda ėmė agituo už sportą, kadangi Maskvos "Izvestija" idėjo straipsnį, kuris įrodinėja, kad sportas nėra buržuazinis užsiėmimas. Kol "Izvestija" nebuvo taip parašiusios, tol viso pasaulio tikintieji komunistai niekino sportą."

Ir Brooklyn komunistų "Laisvė" tatau patvirtina, nes vieno savo rašytojų lūpmis ji sako:

"Man rodosi, kad jeigu tik mes sportą neskaitysime buržuaziniu užsiėmimu, kaip kad iki šiol skaitėme, tai šiuo klausimu vargo neturėsime. Pavyzdžiui, dabar pradėta organizuoti jaunuosius. Jie ateję prisijungti prie organizacijos ar kuopos, pirmiausiai klausia, ar bus rengiami šokiai. Žinoma, jiems atsakoma, kad bus, ir jie radosi. Bet jeigu kiekviena Amerikos Darbininkų Partijos kuopa turto įsteigus taip vadinama sporto skyrių, tuomet vieton pažadėti jaunuosius šokius, reikėtų žadėti sportą, ir aš esu tikras, kad jie nebei dėtus: prie jaunųjų organizacijų."

Vadinasi, komunistai prima šitą buržuazijos išmislą delto, kad prisitaikius prie minų, kurioms daugiau rupi šokiai ir bolų svaičymas, negu darbininkų klasės reikalai.

Stačiai stebėtis reikia, kaip pas tuos meklorius greitai viskas keičiasi! Čigonas kumelėmis taip tankiai nemaitėgavo, kaip komunistai maino savo pajūras ir "principus."

Mes nenorim būti pranašais, bet mums rodos, jog nebetoli tas laikas, kuomet įvyksypai paskelbs, kad visi komunistai turi nešioti škaplierius ir atlikti "velykine" nes minios didžiama da ir to reikalauja.

POPEŽIUS KETINA IŠEITI IŠ VATIKANO.

Nuo to laiko, kaip katalikų bažnyčios galybė sugriuvo ir popiežiaus svetiskojo valdžia panaikinta, popiežiaus išeiti iš vatikano neiseidavo. Jie gyveno vatikano palatinose užsidarę, ir tas užsidarymas turėjo reikšti lyg ir kalėjimą. Tuo būdu lyg ir protestavo prieš pasaulį, kuris atstumė juos nuo oficialio politikos stalo. Bet šitas popiežiaus rengiasi šitą tradiciją sulaužyti. Sakoma, kad jis ketina atidaryti vatikano duris ir išeiti į svetlę, nes vistiek niekas nepaiso, kad jis sėdi tenai užsidaręs.

Ar mes gyvenom kada nors ant mėnulio?

Iš kur mes atėjome? Kurlink mes einame?

Ir, pagaliau, kas mes esame? Ar mūsų čia buvimas turi kokios nors reikšmės, ar ne? Ar mes esame pastovi visatos dalis, kuriai lemta gyventi per amžius; ar gal, kaip mokslas mano, mes čia atsiradome priepuolamai, nelyginant kaip tarakonai barščiuose, be virėjos žinios ir noro?

Tai yra klausimai, kuriais kiekvienas iš mūsų indomauja.

Vienas mokslininkas, šaltai analizuodamas cheminį procesą, reikalingą kiekvienam žmogui atsiradimui, juokiasi iš tų, kurie mano, jog žmogus gali būti nemirtingas. Žiūrėdamas per mikroskopą jis mato padidintam pavidele gamtos paslaptis, suveda brolių Hertvigų patyrimus ir mokslininkų kalbą apie ainių celės branduolį. Jis užreiskia, jog mokslas gali matyti žmogaus tvėrimosi procesą lygiai taip, kaip mato visčiuo vystymąsi klausinyje. Jis sako, kad kiekvienas naujas sutvėrimas yra niekas kita, kaip tik rezultatas cheminio proceso, per kurį susijungia tėvo ir motinos kokybės. Turėdamas gi pradžia, žmogus turi turėti ir pabaigą. Žmogus — dviejų kokybių mišinys — negali būti nemirtingas, taip kaip negali būti nemirtingas alus, apyinių ir selykių mišinys.

Po šita nuomone mes savo parašo nededam. Teisybė pasakius, šiandien mes ir nemanome kelti mirtinumo ar nemirtinumo klausimą. Mes norėjome pasiulyti visai kitokią sugestiją.

Saulė yra liepsnojanti medžiaga, neapsakomai didelė, neapsakomai aštri mūsų akims. Jos liepsnos šauja ir erdvę per šimtus tūkstančių mylių. Jei mūsų žemė nukristų ant saulės, ji sutirptų, taip kaip mažytė sniegurėlė sutirptu nukritusi į liepsnojantį girią. Ir labar mes nemanome, kad mes galėtume kada nors ateityje ant saulės gyventi, jei mes daleidžiame, kad ji visuomet bus tokiame stovyje.

Bet buvo laikas, o tai buvo šimtai milijonų metų atgal, kuomet MĖNULIUI nusisėkė žemė išrodė lygiai taip, kaip šiandien mums saulė išrodė. Ir jei tuomet gyveno ant mėnulio žmonės, jie turėjo dekuoti musisėkė žemei už šilumą ir gyvybę, kaip šiandien mes dekuojame saulei. Jiems turėjo išrodyti, kad įkaitusi, liepsnojanti žemė, kurios ugnis dabar tik per vulkanus retkarčiais prasimuša, yra prastas ugnies kamuolys, padėtas savo vietoje tam, kad jiems šviestų ir šildytų.

Jie negalėjo įsivaizduoti, kad čionai galėtų ateiti kada nors žmonės gyventi, taip kaip mes negalim įsivaizduoti, kad žmonės galėtų kada nors apsigyventi ant saulės skritulio.

Bet laikui bėgant žemė atvėso. Ji atvėso iki tokio laipsnio, kad mėnulis, ne-gaudamas nuo jos šilumos, užšalo ir apmirė. Gyvybė nebegalėjo tenai ilgiau būti. Atsimokėdamas už teiktą jam kitą šilumą, mėnulis dabar tik tai kluoja mūsų jurių vandenį ir teikia mūsų poetams įkvėpimo eiles rašyti. Gyvybė išmirė ant šalto mėnulio, o gimė

ant žemės, kur ji galėjo užsilaikyti.

Ir kuomet mes čia triušiam ir kovojam, povaliai tobulėdami, saulė tuo pačiu laiku eina vėsyn. Amžiams slenkant, jos liepsnos darosi jau nebe tokios žiaurios. Ir ateis laikas, kada visai atvės. Mūsų žemė tada užšals ir apmirs, kaip užšalo mėnulis, kur kitąsyk buvo mūsų laikina prieglauda.

Ar yra tam prirodymų? Nėra jokių — bet pat pat nėra prirodymų ir tai nuomonei, jog žmogus buvo Dievo sutvertas.

("Boston American").

Lietuvos kunigai trukdo jaunimo darbą.

Vienas "Keleivio" skaitytojas iš Rietavo mums rašo: "Čia susitvėrė Lietuvos Jaunimo kuopa, kurią kunigeliai labai keikia. Rugpjūčio 15 d. šitos kuopos pastangomis buvo surengtas R. V. B. salėje vakaras: buvostatoma scenoje "Užburti Turtai", penkių veiksmų drama. Kunigeliai darė ką tik galėjo, kad žmonės ir tą vakarą neitų. Tą pačią dieną Rietavo kunigas iš sakysios šaukė: "Jaunuoliai katalikai, nesidėkit prie tos organizacijos, nes ji bedieviška ir jos vadai bedieviai."

"Ant stulpų ta rytą buvo išlipyti net lapeliai, kuriuose buvo draudžiama: "Lietuviai-katalikai, ir bolševikų jaunimo vakarą nesilankykite!" Po lapeliais buvo pasirašę: "Fašistų Pildomasis Komitetas." Žinoma, tas fašistų komitetas yra niekas kitas, kaip tik tas pats kunigas.

Bet nežiurint visų mūsų jėgamasčio trukdymų, publikos prisirinko pilna salė ir vakaras visiems labai patiko. Kunigo su gspadine nebuvo; bet jų tokiuose vakaruose ir nereikia. Jų vieta bažnyčioje."

Liucos Jaunuolis.

Biaurus melas.

(Atviras laiškas "Vienybės" redaktoriui.)

Gerbiamasis:

Rugsėjo 13 d. "Vienybėje", kurios Tamsta esi redaktorium, ant trečio puslapio buvo išspausdintas biaurus melas. Šmeižikas, pasislėpęs po "Socialisto" slapyvardžiu, šmeižia kriminaliai mūsų istaiga ir jos žmones. Jis sako, kad "Keleivio" spaustuvej yra mušam: darbininkai, ir kad kito tokio pagraro, kaip "Keleivio" spaustuvej, nerasi visam pasaulyje. Jis dar meluoja, buk "Keleivio" darbininkams mokama tik tai apie \$10.00 ir savaite algos ir priduria, buk per masmitingą Michelsonas sumušęs kumščia moterį. (Aš kaip gyvas da nesu nieko užgavęs.)

Praleisti šitą šmeižą ty-lėjimų negalima, nes žmonės tuomet galėtų pamanyti, jog visa tai tiesa. Taigi aš prašau, kad Tamsta tą korespondenciją kaip nors atšauktum artymiausiam "Vienybės" numeryje. Jei Tamsta nenorėtum to padaryti, tai aš busiu priverstas įeškoti kitokių būdų tam šmeižtui sugriauti.

Su priderama pagarba, S. Michelsonas, "Kel." redaktorius. So. Boston, Mass., Rugsėjo 21, 1929.

P. S. Kopija šito laiško nusiųsta ir "Vienybės" redaktoriui p. J. O. Širvydnei. S. M.

Bolševizmas ir naminis karas Vokietijoj.

Šią žiemą Vokietijoj kils bolševizmas, o paskui naminis karas. Taip pranašauja Karl von Wiegand, kuris rašinėja iš Berlio Amerikos laikraščiams žinių. Jis sako, kad tai esanti ne jo vieno, o beveik visu vokiečių nuomone. Beveik visi Vokietijos politikai ir finansininkai pranašauja savo faterlandui šitokią ateitį, jei Francuzija neatmainys savo politikos:

"Berline ir didelė Brandenburgio provincijos dalyje, o taipgi Saksonijoj, Turingijoj, Brunsvike ir vidurinėj Vokietijoj ateinančią žiemą susidarys Raudonoji Valdžia. Bavarija atsimės arba pastatys ant savo rubežiaus šiaurėje stiprią sargybą ir apsisakys nepriklausomai nuo raudonojo Berlyno. Aukštoji Silezija, Rytų Prūsai, Pomeranija ir dalis Meklenburgo pakels prieš Berlyną ginklus. Kitaip sakant, kils naminis karas."

Prie bolševizmo Vokietiją verčia iš vienos pusės francuzų durtuvai, o iš kitos pusės badas. Ir kad šią žiemą vietomis tenai įsivyras bolševikų režimas, tai Berlyne dabar jau nesą jokios abejonės. Tiesą pasakius, tai Saksonija, Turingija ir vidurinė Vokietija ir net pats Berlynas jau dabar pradeda "raudonuoti."

Wiegand nurodo, kaip Rusijos bolševikai veda tarp Vokietijos darbininkų agitacija, ir sako:

"Pasidarė jau visiems žinoma tie, kad bolševizmas turi daugiausia pritarimo, kuomet žmogaus pilvas tuščias. O vokiečiai dabar labai alkani ir kas diena jie lieka vis alkanesni, darydami tuo būdu vis daugiau ir daugiau pribrendusių bolševikų teorijoms. Prie bado ateinančią žiemą prisidės dar šaltis, nes Vokietijai tapo atimtos beveik visos anglų kasyklos ir šalis pasiliko be kuro."

"Smarkiausia bolševikų agitacija dabar varoma Saksonijoj, kur daug fabrių ir kitokių pramonės centrų. Tai suagituoti darbininkai vietomis jau verčia iš ofisų laukan didelių kompanijų prezidentus ir vedėjus. Dresdene mieste pats policijos viršininkas pataria darbininkams organizuotis į šimtininkus (Hundertschaften). Kai kuriose Saksonijos vietose paskutinėmis dienomis šitos šimtinės jau pridurtų savininkams labai daug baimės. Sostinėj Dresdene ir kituose miestuose buvo jau kruvinų riaušių."

Maždaug tokia padėtis esanti ir Turingijoj. Berline, kur randasi Prūsijos ir krašto valdžių sėdynos, miniu spaudimas esąs nepaprastai didelis. Gatvėse organizuojamos didelės demonstracijos, ir tuo būdu valdžia priverčiama daryti beveik viską, ko minios reikalauja.

Šituo būdu yra išleista jau labai radikalių įstatymų, ir paskutiniiais šešiais mėnesiais tvarka pradeda krypti bolševizmo pusėn. Vienas tokių pavyzdžių yra namų įstatymas. Vokietijoj dabar niekas negali savo namų išnuomuoti nei kambarių, nei leisti. Namų savininkas negali nei rendos nustatyti, nei gyventojų pasirinkti. Viska sprendžia miesto pakirta komisija. Jei jus turėsite savo namuose daugiau kaip tris kambarius, tai tris paliekami jūsų šeimynai, o likusieji sekvestruojami ir

atiduodami žmonėms, kurių jys visai nežinot ir kurių kartais galit net nenorėti. Štai, pavyzdys, sako rašytojas:

"Vienas mano draugas, anglų laikraštinnikas, norėdamas turėti Berline patogią gyvenimo vietą, nusipirko anuomet visą bloką, susidedantį iš 23-jų apartamentų. Jis užmokejo už tą bloką 4,000 dolerių. Paskui miesto komisija jį sekvstravo, ir už visus pereitus metus iš 22 šeimynų jis gavo randos tik 1,200 markių, už kurias diena tabako negalima nusipirkti. Bet jis negali rendų pakelti ir negali pasakyti, kas jo namuose turėtų gyventi, o kas ne. Aną dien jis siulė man tą bloką už dyką, kad tik nusi-kračius rupesčių."

Tas tečiaus nereiskia, kad Vokietijoj kapitalizmas pažabotas, kad privatinė nuosavybė tenai panaikinta. Visai ne. Šitokiais patvarkymais spaudžiami tik tai namų savininkai ir smulkūs kiznieriai. Stambaus kapitalo valdžia nepajėgia pažaboti, ir kapitalistai šiandien daugiau išnaudoja liaudį, negu kada nors, nes visoms gyvenimo reikmenims kainos jų nustatytos aukso pagrindu, o algas darbininkams jie tebemoka popierinėmis markėmis, kurių perkamoji galė kas diena darosi vis mažesnė ir mažesnė.

Ivairios Žinios.

Gyvenimas Marse.

Nesepai "Daily Mail" atspausdino anglų astronomo Ryves pastabų apie gyvenimą Mars. Ryves per istisus metus studijavo paslaptinę planetą per stipriausią teleskopą, Tenerife įtaisyta. Astronomas pastebėjo, kad Marso poliuruose žiemą matoma kažkokia balta, blizganti, apskrita masė, kuri vasaros metu mažėja. Iš to aišku, kad tai Marso poliurų sniegu uždengti. (Taip suagituoti darbininkai vietomis jau verčia iš ofisų laukan didelių kompanijų prezidentus ir vedėjus. Dresdene mieste pats policijos viršininkas pataria darbininkams organizuotis į šimtininkus (Hundertschaften). Kai kuriose Saksonijos vietose paskutinėmis dienomis šitos šimtinės jau pridurtų savininkams labai daug baimės. Sostinėj Dresdene ir kituose miestuose buvo jau kruvinų riaušių.)

Sovietai Rygoje įsteigia banką.

Šiomis dienomis Rygoje busias įsteigtas Sovietų Rusų bankas, kurio įstatai jau įteikti kompetentingoms istaigoms. Latvių vyriausybė pareikalavus, į banko valdybą, kurią sudaro 5 asmenys, busią priimti 3 latviai. Bankas finansuos pirmoj eilėj Rusų tranzito prekybą ir jo operacijos kaipo privatinio banko bušiančios labai apybotos. Banko pamatinis kapitalas sieks 50 milijonų latvių rublių.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Svekas-gyvas tėve! Kur gi taip trauki nosį nuleides?

—Jei tu, vaike, nori žinot, kur aš einu, tai paklausk gražiai, bet apie mano nosį nekelbėk, ba tai ne tavo business. Supranti.

—Atleisk, tėve, jei aš užgavau tavo nosies unara. Daugiau aš taip nepadarysiu. Taigi gal pasakytum, kur taip žingsniuoji?

—Aš einu, Maikie, gult. —Pabandyk, tėve, neit. —Kaip tai neit?

—Pabandyk atprast nuo miego.

—Maikie, kaip aš žiūriu, tai kuo daugiau tu mokinišai, tuo durnesnis daraisi. Kur gi tu matei, kad žmogus galėtų nuo miego atprast? Aš, vaike, nuo pypkės negaliu atprast, o kaipgi aš atprasiu nuo to, kas man prigimta?

—O kaipgi tu žinai, tėve, kad miegas yra tau prigimtas? O gal tai toks pat pripratimas, kaip ir pypkės rukymas?

—Aš tą žinau valuk to. Maikie, kad mano nabašnikas tėvas kas nakti miegodavo, mano dėdė miegodavo, ir aš, aciu Dievui, baigiau jau septintą kryželį. O be miego da niekad negalėjau apsieiti. Tik syki, atsimenu, per veselijas nemiegojau, tai pareinant armobilas ant stryto bemažko neužmušė.

—Visa tai gali but tiesa, tėve; bet tai da neparodo, kad miegas yra tavo prigimta ypatybė ir kad tu negalėtum nuo jo atprasti.

—Nausa, gyvas daiktas be miego negali but.

—Netiesa, tėve. Skruzdė visai nemiega, o gyvumo pas ją daug daugiau, negu pas tave. Ji dirba dieną ir naktį, ir dirba išsisa savo gyvenimą. O jei skruzdė gali visą savo amžių budėti, kodėl žmogus negalėtų?

—Aš, Maikie, negaliu tau to išvirožyt, ba geografijos aš nesimokinau; ale aš žinau, kad pasilsis žmogū reikalingas, ir tu klausk ko tik nori, kiekvienas tau tą patį atsakys.

—Tu taip sakai, tėve, ir gal kiekvienas taip pasakys. Bet ar tu žinai, tėve, kad žmonės tankiai nežino, ką jie sako? Juk per istisus šimtmečius jie sakė buk žemė yra plokščia. Kada Kolombus pareiškė, jog jis gautų, kad žemė yra apvali, nes aš da nebuvau girdėjęs!...

ji apskrita, jis buvo išjuoktas ir beprociū apšauktas. Šiandien gi ir vaikai mokyklose mokinami, kad žemė yra apskrita ir Kolumbo buvo tiesa. Taip gali but ir su miegu. Buvo laikas, kada žmogus buvo priverstas miegoti. Naktis buvo ilgos ir tamsios, o žiburio pas pirmutinį žmogū nebuvo. Vaikščiūt girioje potamsiai nepatogu, todėl jis atsiguldavo po egle ir laukdavo, pakol rytas ateis. Ir taip jis priprato prie miego. Bet su laiku žmogus išrado ugnį, o vėliaus ir elektrą. Jis apšvietė naktį žiburiais ir panaikino tamsą. Kodel tad jis negalėtų panaikinti miego?

—To nebus, Maikie.

—Kodel?

—Todel, kad miegas yra prigimtas.

—Tu, tėve, ir vėl su savo prigimimu. Bet aš tau pasakysiu, kad ir prigimto daiktai kartais galima atskratyti. Pavyzdžiui, musų protėvis buvo su vuodega, o mes vuodegų jau neturime. Vuodegos prigimimas yra daug aiškesnis, negu miego, o vis delto evoliucija ją išdildė.

—Ka tu čia, Maikie, pliaukšči apie vuodegas? Iš mano familijos da niekas, aciu Dievui, vuodegų neturejo.

—Tai tu, tėve, savo giminių nepažįsti. Nuvažiuok į zoologijos sėdą, o tenai pamatysi savo prosenį da gyvą. Jis vadinasi gorila.

—Kad aš tau žiebsiu per ausį, Maikie, tai tu manęs prie gorilos nelyginsi!

—Matai, tėve, kaip greitai tau miegas išėjo! Jei tu ateitum pas mane tankiau pasiginčyt, tai ir nepamatytum, kaip atprastum nuo miego. Dabar eik namo, tėve, ir gerai apgalvok, ką aš tau sakiau. Tečiaus nebandyk atprasti nuo miego ant syk. Žinok, tėve, kad ant syk ir vuodega tau nenukrito. Išėjo milijonai metų, pakuol ji nudilo, kada tu lioviesi laipiojės po medžius ir kada tas lygsvaros prietaisas tau liko nebereikalingas. Ir gali but, kad turės išeit du milijonai metų, pakol iš tavęs išdils miego paprotys. Tuo tarpu gi, lik sveičimtelius jie sakė buk žemė yra plokščia. Kada Kolombus pareiškė, jog jis gautų, kad žemė yra apvali, nes aš da nebuvau girdėjęs!...

—Tfui, kad tu suburbulumbus pareiškė, jog jis gautų, kad žemė yra apvali, nes aš da nebuvau girdėjęs!...

—Tfui, kad tu suburbulumbus pareiškė, jog jis gautų, kad žemė yra apvali, nes aš da nebuvau girdėjęs!...

—Tfui, kad tu suburbulumbus pareiškė, jog jis gautų, kad žemė yra apvali, nes aš da nebuvau girdėjęs!...

—Tfui, kad tu suburbulumbus pareiškė, jog jis gautų, kad žemė yra apvali, nes aš da nebuvau girdėjęs!...

Veislių kryžiuotė.

Ar kryžiaus veisles, imant Trumpai sakant, vaikai įgyja konstitucijinę disharmoniją.

Niekas, o niekas taip labai neužinteresuoja mokslininkų, kaip gyvybė. Kiek laboratorijoj tyrinėta, kiek svarstyta (filosofuota), kiek knygų ir straipsnių gyvybės klausimais parašyta, bet... bet vis tik nežinoma, kaip gyvybė atsirado, kas ji yra. Viskas, ką šiandien mokslas apie gyvybę žino, tai gyvybės pasireiškimo žymės, arba faktus. O tais faktais juk yra gyvo daikto augimas bei didėjimas, veisimasis, jautimas, judėjimas, etc., o augstesniuose gyvunuose, kaip tai žmonėse, net ir savęs žinojimas, vadinasi, turėjimas sąžinės.

Bet ir kitokių gyvybės dirbant faktų bei žymių pasireiškia. Štai, tik imkime ir sukryžiuokime veisles, o tuoj pamatysime naujų davinų.

Daržovių ir javų augintojai gerai žino, kad viena ir ta pati veislė ilgai nei išlaikoma blanksta, tarytum, nusidėvi, nusilpnėja, numazėja ir ant galo maža kam betinka. Bet štai apsukrus ūkininkas ima ir sumaišo vienos veislės sėklas su kitos veislės sėklomis. Aha! Kada jis gauna vaisius, tai ir atsistebėti negalima iš puikių davinų.

Ka visa tai reiškia? Vaid, kad sukryžiuotos veislės duoda tokių vaisių (vaikų), kurie ir gyvingumo ir stiprybės daugiau turi, negu jų tėvai turėjo.

Bet šia klausimas jau gatai prieš akis stovi: jėgu taip yra su daržovių ir javų veislėmis, tai ar tik ne taip taip pat buti ir su žmonių veislėmis. Pažiūrėkime.

Biologijos profesorius S. J. Holmes sako, kad vienas mokslininkas (Boas) darsioj sritį tyrinėjimus. Jis pirmiausiai suradęs augtumą nekurių baltosios veislės žmonių, paskui indijonų veisles, na, o ant galo maišytų, vadinasi, baltųjų susijungusių su indijonais. Na, ir ką gi manote? Vaid, pasirodė, kad maišytieji yra augstesni ir už indijonus, ir už baltuosius.

Po tokiame tyrinėjimui ir gautų davinų, ištikrųjų, reikia manyti, kad baltųjų su indijonais susijungimas padaro maišytos veislės žmones netik didesniais, bet ir tvirtesniais.

Bet faktas yra faktas, kad veislių susijungimo principas ne visur ir ne visada lygiai dirba ir lygius vaisius nesė. Mokslininkai įrodė, kad įvairias tabako rūšis sujungus, išėma labai silpnai ir maži vaisiai. O nekurius rūšys, tai vos tik spėja užsiimti ir bematant miršta. Jau čia aišku, kad veislių susijungimas kai kur veikia neigiamai.

Tas pats esą ir su nekuriomis gyvuliais ir žmonėmis, veislių sumaišymas nepataiko, bet dar labiau sudarko juos.

Ne visi tečiaus vienodai šį klausimą žiūri. Topinard sako, kad labiau artimų arba giminingų veislių susijungimas negali blogo padaryti, tečiaus tolimesnių arba mažiau giminingų veislių susijungimas gali su silpnais ir mažais padaryti.

Spencer ir Humphrey tvirtina, kad labai tolimų (svetimų) rasių susijungimas kada jūsi reikalavimo nega išduoda nesanalydaus sudejimo vaisius. Tai reiškia, kad dakcijos yra nutarta negrąžinti tėvų kuno sudėjimas žinti autoriams netalpinai buvo kaip reikia, bet vaikų polemisko turinio straipsnė bėna nei šiokis, nei tokis. nių. Visus tokius straips-

Trumpai sakant, vaikai įgyja konstitucijinę disharmoniją.

Bet tai tik spėjimai. Praktikos mokslininkai visai ką kitą sako. Štai, Hoffman duoda faktų, kad kiniečių ir hawajiečių sukryžiuojimas duoda netik fizinę, bet ir dvasinę pusę daugiau išsiplėtojusia, vadinasi, didesnę ir tobulesnę. Tas pats pastebėta susimaišiusių baltųjų su kiniečiais vaikuose.

Atrodo, kad tikrą rugaiptę veislių kryžiuotės principas turi bejundamas juodukus su baltaisiais. Juodukų ir baltųjų kryžiuotės vaisius paprastai mulatais vadiname. Taigi dirsteliame j mulatus.

Amerikos civilio karo laikuose daktarai, egzaminuodami mulatus, noroms nemoroms priėjo prie išvėdimo, kad jie yra silpnai fiziškai, daug silpnesni už negerus ar baltuosius. Sakoma, kad mulatai ir prie nevaisingumo palinkę. Tai taip su ju kuno; o kaip su dvasia? Šia ytin gerų davinų gauti. Pasirodė, kad mulatai yra kur kas dvasiškai stipresni už juodukus. Mulato kaukolės duobė yra didesnė už negro, taigi jis daugiau smegenų sutalpinti gali, na, ir liuosiau tos smegenis gali plėtotis.

Dabar pažiūrėkime į veislių kryžiuotės davinius tik-tai dvasios akimis. Čia pamatysime, kad augstai kultūroje pakilęs žmogus, susijungęs su žemai stovintiu, nieko nelaimės. Veikiausiai išeis taip, kad daug pralaimės, nes nors vaikai galbut ir bus biskį dvasiškai stipresni už silpnesnę pusę, bet užtai bus silpnesni už tvirtesnę pusę. Išėina todėl, kad čia silpnėsiai laimės.

Ir kaip tik pats gyvenimas žmones taip mokina.

Med. Stud. Al. Margeris.

Polemika ir Kritika.

LIETUVISKŲ BOLŠEVIKŲ DOROS PAVYZDYS.

Bimba daug verkia per "Laisvę" apie savo išmetimą, ir sako: "Mes nesame apuokai, mes nebijome savo darbų." Nagi, pažiūrėkime.

Pradėjus drg. Rimbai isterikai verknoti ir rėkau-tai, aš parašiau straipsnį ir tą pačią "Laisvę", rugpičio 6, kuris ir tilpo, suprantama, su pusantra tiek ilgesniu drg. Bimbos prierašu (mat Rimba yra vienas iš "Laisvės" redaktorių). Tam prieraše visokių nebutų da lykų draugutis pripasakojo ir faktus pakirpė. Aš rugpičio 26 ir vėl plunksnų ranką ir atitaisau, kadang tas garbingas darbininkas klesos neva ricierius dra-siai, it gaidys ant tvoros, už dainavo: "Mes nesame apuokai, mes nebijome savo darbų." Ir kasgi?

Redakcijos Atsakuose "Laisvės" redakcija atsiska-kio dėti tą mano straipsnį. Buvau prisitūtes minėta redakcijai ir užadresuotą konvertą su štempa, kad rankraštį gražintų, jei nerastų reikalo talpinti. Bet rankraščio negaunu. Tada parašiau kitą laišką, jo reikalaujamas. Ir štai kokią gavau atsakymą nuo drg. Paukščio:

"Rugs. 3, 1923. — V. Širvydas, Brooklyn, N. Y. — Gerbiama: — Atleiskite, tūm) rasių susijungimas kada jūsi reikalavimo nega išduoda nesanalydaus sudejimo vaisius. Tai reiškia, kad dakcijos yra nutarta negrąžinti tėvų kuno sudėjimas žinti autoriams netalpinai buvo kaip reikia, bet vaikų polemisko turinio straipsnė bėna nei šiokis, nei tokis. nių. Visus tokius straips-

nius dedame į arkivą. Su pagarba, V. Paukštys, "Laisvės" Red."

Ir viskas. Nekalbant jau apie teisę autoriaus atsiimti raštus, kurie laikrašty ne-telpa (tai buržujinė teisė, ir velniai jos nematė!), at tik noriu atkreipti visų aty-dą į tą faktą, kad Bimba ir jo draugai verkia, buk "Tėvy-nė" neįsileidžia jų raštų, o patys bijo kaip žydas švesto vandens, kuomet kas nors parašo faktais apie jų dar-us ir protavimo sistemą. Pavyzdžiui, Bimba meia-dingai net skundžiasi, buk "Tėvyne" nedėjo jo straips-nio "Kurie Sakome Teisy-ę", kuomet "Tėvyne" tą straipsnį įdėjo. Kitas jo iraugas (M. Pukis) skun-džiasi, kad jam "Tėvyne" įzdare burną. Aš jo klaui-u: ar jis pakels protestą prieš "Laisvę", kad ji užla-o burnas raštams, i ku-riuos atsakymo negali duoi? O pažiūrėkime, kaip dai-liai Pukis nurašo: "Blogu-ną jissai (Vitaits) suvercia ant politinių pažiūrų opoz-i-jos, o apie savo vienmin-tijos, o apie savo vienmin-tijos nieko nesako. Štai čia ir pasirodo neteislingumas."

Taigi, —žiūrėsimė ir lauk-sime, ką Pukis ir jo draugai pasakys apie "Laisvės" re-dakcijos neteislingumą, jei jie taip verkia apie "Tėvy-nės" neteislingumą.

V. Širvydas.

Sovietai įveda rykštes.

Caricino gubkomas nuta-res jvesti kaltų baudimui rykštes. Viena moteris už tą miestą Richmond ant Thames upės, Anglijoje, buvusi išplekta rykštemis.

Ką reiškia Amerikos miestų vardai.

Niekas taip aiškiai nepa-rodo Amerikos žmonių pa-ėjimo, kaip Amerikos miestų vardai. Kiekviena imi-gracijos vilnis paliko savo ženklą ant Šiaurii Ameri-kos žemlapio. Kaikuriuose atsitikimuose buvo tik maži ženklai, bet pirmų gyvento-jų, ypatingai ispanų, anglų ir francuzų, ženklai aiškes-ni, nes jie pastatė savo vė-liavas ant natūrališkų uos-tų, arba toliaus viduje, ku-riuos vietos vėliaus tapo Šiaurii Amerikos kontinen-to dideli gyventojų centrai. Miestai Suvienytose Valsti-jose gavo daugelį savo var-dų nuo kitų pasaulio dalių.

Albany, New Yorko sostinė, buvo pavadinta anglų kunigaikščio Albany vardu.

Chicago yra indijonų žo-dis ir Odžibva indijonų kalboje reiškia "laukinių svo-gunų vieta".

Minneapolis, Minnesotoje, yra nukaltas iš dviejų žo-džių, butent, iš upės vardo Minne (haha), kas indijonų kalboje reiškia "juokiantis vanduo", ir iš graikų žodžio "polis", kas reiškia "mies-tas".

St. Paul, toj pačioj valsti-joj, gavo savo vardą nuo ko-plyčios, kurią 1841 metais vienas misionierius tenai pastatė ir pavadino šv. Po-vilo vardu.

Seattle buvo pavadintas Siva indijonų giminės va-do vardu ir jū kalboje reiškia "tuojaus".

Spokane yra gyvenusios tenai indijonų šeimynos vardas ir reiškia "saules vaikai".

Philadelphia graikų kal-boje reiškia "broliškos meilės vieta".

Cincinnati vardas paeina nuo Amerikos revoliucio-nierių draugijos, kuri buvo pasivadinus "Cincinnati" vardu delto, kad jos nariai, kaip ir garsūs rymietis Cincinnati, palikdavo ža-grę ir eidavo kovoti už ša-lies laisvę, kada tik budavo reikalas.

Omaha yra indijonų pul-ko "Omaha" vardas.

Milwaukee vardo prasmė neaiški, bet manoma, kad tai bus iškraipytas indijonų žodis "Minewage", kas reiškia, "yra vieta, kur uogos auga".

St. Augustin yra seniausias miestas Suvienytose Valstijose. Tas miestas yra Floridoj, kuri buvo ispanų kolonijai iki 1819 m. Ispanų kolonistai įkūrė St. Augustin 1605 m. ir dabartiniu lai-ku ten yra 6,192 gyventojai. Kolonistų vedėjas, Pedro Menendez de Avilis, pir-miausia pamatė žemę rugpičio 28 d. (Švento Augustino dienoj), 1565 metais ir todėl jis pavadino šią vietą St. Augustin.

Richmond, Virginijoje yra kitas senas miestas. 1607 m. tirinėtojų būrelis su kapitonu John Smith važia-vo James upe ir birželio 3 d. pastatė kryžių ant mažų sa-lų skersai tos vietos, kur da-bartinis Richmond miestas randasi. Pirmieji gyventojai ten nuvyko 1609 m., kuomet kapitonas Smith nupirko nuo indijonų plotą žemės netoli Richmondo. Tą žemę jis pavadino None-such. 1645 m. buvo ten pa-statytas Charles fortas. Ka-pitonas Wm. Burd, kuris tu-rėjo daug žemės ant James upės, aplankė tą vietą rug-sėjo mėnesį, 1733 metais, ir nutarė įsteigti Richmond miestą. Miestas gavo savo vardą nuo jo panašumo į ki-riųskę. Viena moteris už tą miestą Richmond ant Thames upės, Anglijoje, buvusi išplekta rykštemis.

Massachusetts Bay kom-pa-nijos nariai apgyveno Bostoną 1630 m. Daugumas tų gyventojų buvo puri-tanai iš Lincolnshire, Ang-lijos. Rugsejo 17, 1630, buvo balsuota pavadinti miestą "Bostonu" po vardu miesto, iš kurio jie atvažiavo iš Lin-colnshire.

Buffalo, New Yorke, pri-mena indijonų dienas. 1764 m. pulkininkas Bradstreet jo kovoje su indijonais pa-budavojo Fort Erie skersai upė. 1870 metais indijonų šeimyna "Senecd", baltų žmonių išvyta iš savo vie-tos, apgyveno vidų. Sekan-čią žiemą, anglų šeimyna, kurią indijonai pagavo, gir-dėjo juos vadinant upę Buf-falo. Indijonų apgyventa vieta ir topo pavadinta mie-stelis ant Buffalo upės.

Denver apgyveno aukso ieškokojai 1815 m. Sekan-čiais metais buvo inkorpo-ruotas kaipo miestas sulyg laikinos legislatures pa-gerbti generolą J. W. Den-ver, kuris buvo Kansas gu-bernatorium.

Holandai pirmiausia ap-gyveno Hartford, Conn. 1633 m. Čia pabudavojo for-tą ir pavadino "Vilties Na-mais". Miestas pirmiausia pavadintas Newton. Vėliau permaintas į dabartinį vardą, pagerbimui ministe-rio Stone gimimo vietos Anglijoje.

Ispanai rado San Francis-co. Pirmiau Kalifornija iki 1848 metų buvo dalis Mek-sikos. 1776 m. franciskoni zokoninkai Combon ir Po-lou apsigyveno ant pusiau-salio, kur dabar yra San Francisco miestas, ir jie įsteigė Dolores misiją. Tą vietą pirmiausia buvo ispa-nų pavadinta Yerba Buens. Vardas "San Francisco" buvo paimtas nuo užtakos, kuri gavo vardą "Švento Jurgio", kuomet ispa-nai ją atrado 1769 m. Ispa-nai yra pripratę duoti var-dus vietoms sulyg bažnyt-nio kalendoriaus.

Pittsburgho vardas su-jungtas su Jurgiu Washing-tonu. Jurgis Washingtonas, budamas oficierium koloni-jaliskais laikais, 1753 m. bu-vo gubernatoriaus Dinwid-die, iš Virginijos, pasiūstas sulaukyti francuzus, kad ne-pereitų rubžiaus. Kitais metais buvo pasiūsta milici-ja pabudavoti fortą, kur šiandien Pittsburghas stovi. Francuzai irgi pabudavojo fortą, kurį jie pavadino Fort Duquesne. 1758 me-tais generolas Forbes už-ku ten yra 6,192 gyventojai. Kolonistų vedėjas, Pedro Menendez de Avilis, pir-miausia pamatė žemę rug-pičio 28 d. (Švento Augustino dienoj), 1565 metais ir todėl jis pavadino šią vietą St. Augustin.

Pirmieji gyventojai Ro-chesteryje apgyveno tą vie-tą 1788 m., bet pirmas na-mas buvo pastatytas 1812 m. Pirmieji savininkai buvo trys vyrai iš Maryland: Na-thaniel Rochester, William Fitzburgh ir Charles Car-roll. 1817 m. miestelis inkor-poruotas kaipo Rochester-ville ir penki metai vėliau permaintas į Rochester, imant vardą nuo vieno gy-ventojų.

New Yorkas turi savo vardą nuo Yorko, Anglijos kunigaikščio.

Clevelandas, Ohio buvo pavadintas vardu matinin-ko atvažiavusio iš Connecti-cut matuoti tą žemę.

Detroito vardas yra pa-mintas iš francuzų kalbos (jie pirmutiniai tenai apsi-gyveno) ir reiškia "siau-ras".

F.L.L.S.

Koperacija ir darbininkų judėjimas Lietuvoje.

Vienybėje — silpnųjų galybė.

Siek tiek apsisvietęs darbininkas žino, jog darbininkai tikrai tada laimės, kai jie eis išvieno. Be vienybės nebus šviesesnių laikų. Todėl darbininkai ir jungiasi į savo organizacijas. Kiekvienas mąstantis darbininkas žino šandien, kas tai yra profesinė sąjunga ir kas tai yra Socialdemokratų Partija. Be tų organizacijų nėra darbininkui galybės tapti žmogumi.

Socialdemokratų Partija siekia dabartinę tvarką panaikinti ir įgyvendinti kitą, kuri darbininkams bus teisingesnė. Partija atstovauja darbininkams Seime leidžiant įstatymus ir prižiūrint jų vykdymą. Profesinė sąjunga rūpinasi daugiau darbininkų uždaro kėlimu ir geresnių darbo sąlygų išdėdymu. Šitos abi organizacijos dirba darbininkui naudai ir turi dirbti toliau.

Yra dar viena darbininkų organizacija, kuri Lietuvos darbininkų tarpe dar mažai žinoma. Tai yra darbininkų kooperacija. Darbininkas parduoda save, jis parduoda savo darbo jėgą. Aišku, kad darbininkas nori už savo brangiausią turtą, savo sveikatą, brangiau paimti. Bet darbininkas turi vis tik dalį savo darbo atiduoti turtingajam dykai. Metų gale kapitalistas ar kitas koks savininkas turi tiek ir tiek "pelno". Tas pelnas yra neapmokėta darbininko darbo dalis. Bet darbininkas ne tik save parduoda, jis turi ir pirkti. Miesto darbininkas perka maistą ir kitus daiktus, sodožiaus darbininkas taip pat perka silkes, tabaką, nagines ir kitą k. Darbininkas pirkdamas prekes beveik visada permoka. Pirklys į antrą kartą apvagia. Pirkliui moka kainas užkelti, jie moka ir prekes blogesnes įduoti. Žodžiu, darbininkas kenčia ir kaip gamintojas ir kaip vartotojas. Bet jeigu visi vieno miestelio ar valsčiaus darbininkai ir kiti bedinię susidėtų ir įkurtų savo vartotojų bendrovę, tad juk tada tas pelnas, kur šandien tenka krautuviniams, tektų patiems darbininkams. Tokia vartotojų bendrovė parduotų darbininkams geresnes prekes, be apgavimų, nes juk tai pačių darbininkų krautuvė. Negana to, toks kooperatyvas (vartotojų bendrovė) sykiu su profesine sąjunga ir Socialdemokratų Partija įsteigtų knygyną, skaityklą, kur darbininkai galėtų šiek tiek apsisviesti. Liaudies namai, kursai ir kiti kultūringi įtaisymai būtų darbininkams lengviau įtaisyti. Kooperatyvai būtų mūsų mokykla, kur mokintumės bendrai užkį vesti ir tuo keliu ruoštumės prie socializmo. Susidėję visi darbininkų kooperatyvai į vieną sąjungą galėtų imti ir gamybą ir savo rankas.

Be abejo, kooperatyvas bus toks, kokie jo nariai. Jei pavyzdžiui, susidėję du klebonai ir trys vikarai įsteigs vieną kooperatyvinį bravarą, tad iš tokio "kooperatyvo" darbininkai džiaugsmo neturės. Jeigu ukininkai susitarę įkurs ukininkų kredito kooperatyvą, tad ir iš čia tiesioginiai darbininkams ne kas teks. Kas kita kooperatyvai, kur dauguma narių darbininkai, kurie apie savo reikalus nusimano. Taigi tokius darbininkų

kooperatyvus ir reikia kurti. Bet kaip? Ką daryti su kooperatyvais, kur jie yra, bet netarnauja bednuomenėi? Ar šalia esančių reikia kurti nauji kooperatyvai, ar pasistengti senuosiuose sudaryti darbininkų daugumą?

Toliau kils klausimas, iš kur imti žmonių, kuomet jų profesinėms sąjungoms ir mūsų partijai taip labai truksta. Nemaža kliūtis bus ir lėšų klausimas. Iš kur paimti pinigų krautuvei atidaryti? Kaip prikalti darbininkus dėtis į kooperatyvus?

Tuos visus klausimus negalima su plunksna rankoje išspręsti. Juos turės pats gyvenimas išrišti ir nurodyti tuos kelius, kuriais turime eiti. Svarbų žingsnį atliks profesinių sąjungų ir Socialdemokratų Partijos suvažiavimai savo sprendimais. Bet kai ką norisi jau dabar paliesti. Kaip pritraukti žmones? Tenepraieina nei vieno profesinės sąjungos ar partijos susirinkimo, suvažiavimo, konferencijos, kur nebūtų kalbama ir aiškinama apie kooperaciją ir jos reikšmę. Kiekviename susirinkime turkime knygelių parduoti, kur įdomiausias tuoj galėtų gauti sau ir nusipirkti. Kur yra progos, suruoškime vieną kitą paskaitą. Pagaliau visi profesinių sąjungų darbuotojai pagalvokime apie tą darbą, susipažinkime su juo, tada galėsime ir kitiems daugiau ko pasakyti ir daugiau draugų pritraukti.

Kur imti lėšų? Klausimas begalo svarbus, bet jį atsisakoma teikia pirmųjų kooperatininkų pavyzdys. 1843 m. Roedelio mieste 28 audėjai nutarė kurti vartotojų bendrovę. Visi kūrėjai buvo nedarbo ir skurdo išvarginti darbininkai. Per vargus, po kelis skatikus rinkdami, jie galop surinko tiek, jog galėjo vienoj siauroje gatvėje atidengti mažutę krautuvėlę. Tuo pačiu keliu teks eiti ir mūsų vargo žmoniems. Pasigailėjimo nėra ko ir nėra iš ko laukti. Kas tą suprato, tam lėšų klausimas nebebus nepergalimas.

Iš kur imti žmonių kooperatyvams vesti? Paprastai į tokį klausimą atsakoma, kad tie patys žmonės bedirbami išmoks ir bus tinkamai vedėjai. Tas be abejo teisinga, bet vis dėlto neužmirškime, kad kooperatyvui vesti reikia prasilavinusių ir prekyboj nusimanančių žmonių. Tame reikale neužtenka gerų norų ir žodžių, bet reikia būti "kupčiumi". Kooperatyvai turi prasalinti privatų pirkli, todėl aišku, kad pirkliui griebtis visų priemonių, kad tik darbininką nuo kooperatyvo atbaidytų. Tad reikia būti pasirošius koval. Vartotojų bendrovių sąjungos kai kada ruošia kursus, reikėtų ten pasiūsti iš partijos ir profesinių sąjungų vieną kitą žmogų, kuris baigęs tokius kursus galėtų imtis darbo. Ruošiant mūsų partinius ar profesinius kursus, kooperacijai reikia skirti žymią vietą. Ne iš sykiu, bet palengva bedirbant suvaras žmonių. Dabar vienas svarbesnių klausimų: kaip padaryti, kad vartotojų bendrovės persiimtų darbininkų socialistine dvasia? Tas nereiškia, kad jos turi būti partinės, bet jos turi ukiro srityje eiti prie gamybos perėmimo į visuomenės rankas ir kas gal dar svarbiau, auklėti savo narius to.

je dvasioje. Tik tokie kooperatyvai bus ramstis darbininkų kovoj už socialistinę tvarką. Ten, kur kooperatyvo nėra, reikia imtis iniciatyvos ir išsyk duoti kooperatyvui darbininkiską kryptį. Kur vartotojų bendrovė jau yra, man rodosi, nereikėtų kurti naujos, bet tik reikia, kad kooperatyvai darbininkams, o ne turtingiesiems tarnautų. Tik ten, kur kooperatyvas yra stambiųjų ukininkų rankose ir kur darbininkams nėra vilties, kad kooperatyvas su laiku virst darbininkų klasės reikalu gynėju, reikia kurti savo kooperatyvas. Bendrai, kaip kokiame atsitikime pasiegti, tas priklauso nuo vietos sąlygų. Kas liečia sąjungas, tad galima pasakyti, jog kokios bendrovės, tokios ir jų sąjungos.

Daznai tenka girdėti pasakymą, kad vartotojų bendrovė jungianti visus vartotojus, todėl negalinti būti vienašalė ar, gink dieve, partinė. Tiesa, visi žmonės yra vartotojai. Ir klebonas "vartotoja" ir darbininkas vartotoja. Tik reikia atsiminti, kad ne visi vartotojai yra vienoki. Neturtingų darbininkų, bežemių ir mažamečių yra daugiau, todėl ir vartotojų bendrovės turi neturtingiems tarnauti. Apie kokią ten idealų nepartyvumą šandien kalbėti, kuomet kunigai ne tik iš kooperatyvų, bet iš bažnyčių ir iš žmogaus sąžinės daro jo marką, reiškia perdaug turėtojų naivumo. Ne pataikavimas ir tyliėjimas, bet kova ir tikrai kova gali kooperatyvus sustiprinti. Sustiprėję kunigai, be abejo, visus neįtikimus ir nepaklusnius išmes už kalnieriaus ir tuomet bus "nepartyvūs vartotojai".

Vartotojų bendrovės turi tarnauti darbininkų klasei ir gindamos bednuomenę, kaip vartotoją, turi dirbti kontakte su profesinėmis sąjungomis ir Socialdemokratų Partija, kurios kovoja už darbininko, kaip gamintojo ir kaip žmogaus, teises.

Ad. Andriejunas.
("Socialdemokratas").

ELIZABETH, N. J.
Svarbus pranešimas lietuviams.

Draugai ir draugės, buikite atsargus, nes atvažiuoja čionai darbininkų mulkintojas Jukšelis. Kai tik Elizabeth darbai eina gerai, tai šitas žmogus vis atvažiuoja aukų rinkti ir partijų tvirti. Bet kaip tik darbai čia sustoja, tai Jukšelis prapuola, kad niekas nežino nei kur jis bėga. Kai pinigų pas mas nėra, tai jam tada nereikia nei darbininkų organizuoti nei partijų tvirti.

Girdėjau, kad dabar tas komunistų meklorius vėl ketina čionai atsibaldoti ir rinkti aukas. Taigi patartina, kad lietuviai neitų to mulkintojo klausyti ir pinigų jam neduotų. Jei jam reikia pinigų, tegul jis eina dirbti, taip kaip mes visi dirbam. Tinginių šelpti nereikia.

Simpatija.

A. A.
Kazimieras Jasutis

Persiklydęs su šiuo pasauliu rugulio 5 d. 1923 m. 8 val. vakare, Lietuvoje, Kauno gub., Mažeikių apskr., Akmenės valsčiaus, Kšių kaimo, Veliūnų turejo 78 m. amžiaus, paliko dideliu nuliudime moterį Morą, dukterį U. Ragauskienę ir keturis sūnus: Praną, Joną ir Klemensą Lietuvoje, ir Antaną Amerikoje, ir daugelį giminių. Aš, Antanas, jo sūnus, vardu mano visų giminių, turiu šiuos liudius žodžiais: Išskis tėveli, Akmenės kapuose!

ANTANAS B. JASUTIS
71 Alder st., Waterbury, Conn.

Jūsų Kudikio Pirmieji Metai Svarbiausi

Jo pradžia gyvenime remiasi ant maisto, kurį jis gauna per dvyliką pirmųjų mėnesių. Valgis, kad subudavojus stiprius kaulus ir kojas, turi būti maistingas, sveikas, ir tuom pat sykiu, lengvai ir pilnai suvirškomas. Jei negali žindyti kūdikio, Eagle pienas turėtų būti Jūsų pirmutinė mintis. Per vis 65 metus, motinos rėmėsi ant jo. Daktarai visuomet pataria Eagle Pieną, nes jis yra saugus ir lengvai sutaisomas maistas.

Eagle Pienas yra tyras karvės pienas sutaisytas su cukrumi, speciališku Borden būdu, kuris padaro jį maistu kūdikiams geru. Su Eagle Pieną, niekuomet neprisieina mainyt kūdikio maistas, nes jis suteiks kūdikiui visus elementus reikalingus kūno augimui. Suteiks jam galę panešt save tvirtai, kuomet pradės vaikščioti.

Nuostok Vartojus Eagle Pieną

Kuomet kūdikis pradeda valgyti stambesnius maistus, nepanaikink maistą, kuris suteikė sveikatą ir stiprumą jam ir trim gentkartem kūdikiui. Palaikyti Eagle Pieną kūdikiui vartam maiste. Motinos po visą šalį įdomaus mūsų knygute, talpinančia pamokinius, kaip gaminti maistą mažiausiam vaikui. Joje yra netik tie pamokinimai maistui su Eagle pienu, vaikam, bet ir naudingi patarimai kasdieniniam valgiui.

Nedapenčiam Kūdikiui

Neseniai tarpe mokyklos vaikų daromi eksperimentai parodė, kad Eagle Pienas yra ypatingai veiklus gydyme nedapenėtų vaikų. Tie, kurie gavo Eagle Pieną gavo kelius svarus daugiau, negu kiti. Mokytojos raportavo juos geriaus išrodant sveikiau ir kad mokyklai jiems geriau sekėsi.

Jei reikalinga informacija, savo kalboje, kaip pūst kūdikius, ar sužinot kaip padėti ar jis nedapenėtas, ar kiek tuftu svet, ar koksis apjo turėti būti, koki maista duoti, ar kiti naudingi informacija, išskirpti kuponą šiame skelbime, ir pridėsit namis, ir mes prisisiūm jį jums dovanai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building New York

KUPONAS	
Įrašykite kokią informaciją norit	Svorio Tobijė
Tenkimo instrukcija	Kūdikio knyga
Valgis Valgis	Kūdikio knyga
Vardas	5 (Lithuanian)
Adresas	

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau brolių Vinco ir Matušo Gavėnų. Suvalkų rėdybos, Mariampolės apskr., Baisių kaimo, Keturvalakių parapijos. Meldžiū atsisaukti.

Mike Gavėnas
932 Bank St., Waterbury, Conn.

Pajieskau Vinco Kubaičio, Kauno rėdybos, Raseinių apskr., Garamų kaimo. Turiu svarbų reikalą, meldžiū atsisaukti.

John Jakštas
826 Bank St., Waterbury, Conn.

Aš Ignas Straukas, pajieskau giminių, pažįstamų ir draugų. Aš pats esu Kauno rėdybos, Tauragės apskr., Laukuvos parapijos, Ivonių kaimo. Meldžiū atsisaukti šiuo adresu:

Ignas Straukas
768 Bank St., Waterbury, Conn.

POVLAS CERESKA, paeinantis iš Ukmergės apskr., Baisių parapijos, Juodpurvių vieniškio, atsisaukite pats tuojau arba žinantįjį arlonkite pranešt jo adresą; busiu labai dėkingas. Girdėjau, kad gyvena St. Louis, Mo. Turiu labai svarbų reikalą.

Mrs. Anna Baevinka
2342 E. Fayette St., Baltimore, Md.

Pajieskau draugo Ramusio Valatimo, Pandelio miesto, Rokiskio apskr., Kauno gub. Mūsų su juo iš mažens susipažinome, tai norėčiau susirasti, aiškiai. Meldžiū atsisaukti arba kas apie jį žinot, pranešk šiuo adresu:

Kazimieras Vilkas
324 Morris st., W. Lynn, Mass.

Pajieskau Juozo Kunigonio ir Marijonos Plešintės, taigi kitų giminių draugų ir pažįstamų. Malonės atsisaukti šiuo adresu:

Juozas Sankus
1134 E. 21 st., Portland, Ore.

Aš Mareleš Levocevičiūtė, ančišką dūliu Kazio ir Mykolo Jucų, jie paeina iš Žirėdžių parapijos, Nemūnės. Trauk apskrie. Atsisaukite pats arba kas žinot mano adresą.

Miss M. Levocevičiūtė
34 Beacon Street, helena, Mass.

Jieskau švogerio Petro Pivronio, Vilniaus kaimo, Kupiškio parapijos, Kauno gub. 2 metus tarnavo Soviet. Valstijų kariuomenė; pirm kariuomenės gyveno Rumford, Me. ir dirbo piosieris dirbtuvė. Turiu svarbų reikalą iš Lietuvos, malonės atsisiepti kareikišiai arba žinantįjį teikis pranešti.

Povilas Malinauskas
71 Lafayette st., Paterson, N. J.

Domicile Gedvilaitė Jieskau savo pusbrolio Petro Sinko; Kauno gub., Telsių apskr., Plungės parapijos, Navosiu kaimo. Girdėjau, kad gyvena Philadelphia, Pa. Turiu labai svarbų reikalą; meldžiū atsisaukti arba kas apie jį žinot, malonėkį pranešti, busiu dėkingas.

Domicile Gedvilaitė
71 McKinnle ave., McKees Rocks, Pa.

Pajieskau savo vyro Aleksandro Dudulio; jis paliko mane su maistu vaikais ir man per sunku vienai valgti. Jeigu jis neatsisauks, tai žensiuos su kitu. Jis yra ant tiesios kijos sievas ir kairioj akij tur ženklą, myli gerti ir mažai dirba. Jeigu kas joį žmogų pažintų, duokit man žiną. Geriau tegul jis pats atsisaukia. Mano adresas:

Mrs. Anna Dudaitis
231 Devon Terrace, Kearney, N. J.

Pajieskau Jurgo Montvilos, prieš arą gyveno Sheboygan, Wis., anksčiau kiek gyveno Detroit, Mich., pas Joną Martinkaitį ir Mykoliuką. Turiu labai svarbią žinią dėl jo iš Lietuvos. Jis pats arba kas apie jį žino, malonėkį pranešt šiuo adresu:

V. R. Ambrozaitis
425 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieskau brolio MIKOLO SAMUOLIO ir sesers Jievos Samuoliūtės, Mariampolės apskr., Kvietiškių valsč. Patasinės kaimo. Brolis girdėjau gyveno Washington, D. C. Meldžiū patiens atsisaukti, arba kas pirmas apie juos praneš, gaus \$5.00 dovaną.

J. Samuolis, 12063 St. Aubin ave., Hamtramck, Mich.

Pajieskau giminių, draugų bei pažįstamų, paeinančių iš Tirkščių valsčiaus. Meldžiū atsisaukti šiuo adresu:

Adolph Svirušis
1736 Wabansia ave., Chicago, Ill.

APSIVEDIMAI

Pajieskau apsievedimui merginos, mesesinės kaip 20 metų. Aš esu 35 metų, turiu savo property, Rasytik angliskai. Atsakyma ir platesni anie save paaiskinima duosiu kiekvienai. Tom Biller Webster, No. Dakota.

101) Pajieskau merginos. Aš esu vaikas 22 m. senumo, gražiai atrota, turiu gerą užsiėmimą ir pinigų 3,000.

102) Pajieskau merginos arba našlės. Aš esu našlės, turiu vieną vaiką 7 metų. Esu 35 metų. Pinigų turiu \$5,000.

103) Pajieskau merginos mokyto ir gražios. Aš esu vaikas 24 m. senumo, pabaigęs biznio College. Pinigų turiu \$6,500.

Taipgi mes turime 200 vaikinių, kurie nori susipažinti su merginoms ar našlėmis. Taigi merginos, kurios norėtum susirastinėti su vaikais, klausit informaciją pas

SOCIAL AID BUREAU,
105 W. Monroe St., R. 412, Chicago, Ill.

Pajieskau apsievedimui merginos arba našlės, kad ir su vienu vaikui, arpe 24 ir 30 metų senumo. Aš esu mainers 38 metų, pedės graunu po simta ir daugiau. Aš neįsiekau turtingos, tik kad butu protinga ir kad mlytų gražų gyvenimą. Aš esu lietuvis ir todėl Jieskau sau draugės ir patvirtė. Meldžiū atsisaukti ir prisiepti paveikla, kuri ant pareikalavimo sugrąžintu. Platesnių žinių suteiksiu per laiską.

Paul Pranaitis
Box 43, Edgarton, W. Va.

Pajieskau apsievedimui merginos arba našlės be vaikų, nuo 22 iki 29 metų. Aš esu 29 metų, gražus ir turtingas, turiu gerą užsiėmimą. Nėra gauti gėra ir pinigų draugų. Su pirnu laisku prisiepti savo paveiklį, atsakyma duosiu kiekvienai.

J. A. P. 1219 E. 83rd st., Cleveland, Ohio.

PARDAVIMAI

BEKARNE ANT PARDAVIMO su visa mašinerija, arklių vežimais ir trolu. Biznis gerai išdėstas, vieta tarpe lietuvių ir lenkų, kaina maža. Priezistis pardavimui — turiu kita biazį.

FRANK WIECH
84 First St., Lowell, Mass.

PARSIDUODA NAUJA KOSTANTINKA.

Kaina \$300, parduodu labai pigiai, 3 eilės balsų po kiekvieną klavišiu, taip kaip nauja 3 klavišų. (39)

MIKE SUDAK
151 Spruce St., Lawrence, Mass.

PARSIDUODA BUCERNE IR GROSENE. Labai gerai vietoj ant kampo Union ir Harvard sts. Vieta apgaventa daugiausia lietuviams ir lenkais. Priezistis pardavimui, skaudėjimas kojų. Jeigu kas nori pirkę no rėdy, tai patsimui dirbt patol prie žmonių prietas. Dabas del 4 žmonių

PETER DYKAS
100 Union st., cor. Harvard hill st., Lawrence, Mass.

MILLIS, MASS.

MILLIS, MASS. Parsiduoda keli akrai lotų, tinka daržams ir stūboms, arti stoties, dirbtųjų E. t. t., gerame miestelyje. Parsiduoda labai pigiai, tai yra tikras barzenas. Mačys mane tuojau.

D. E. OLIVER, MILLIS, MASS.

BUMAŠKOS

Rosijos prieš-karinės bumaskos; po vieną, po tris, po penkis, po dešimtis ir po dvidešimtis penkis rublius. Visi gerai žino, kad tos bumaskos yra pirkiai ir artistiskai, gabu artistai, padarytos — tai tikri dailės tvari. Daugelis perka šiu bumaskų del paminklo, kol dar jos visai neįsnyko. Desimtis bumaskų galima nupirkti už vieno dolerį. Reikalavimus siųskite ant šio adreso:

LITHUANIAN BOOK EXCHANGE
837 W. 24th Place, Chicago, Ill.

Telefonas
Marine 6332-W.

Hotel Wallash

Vienatinis Lietuvos Hotelis Atlantic City

10 SOUTH MICHIGAN AVE., ATLANTIC CITY, N. J.

Petras Valasinas, Savininkas.

Mūsų Hotelis randas netoli vandens, tarpe Pensylvanija ir Reading stotij. Milionas prieplaukos.

UZLAIKOM PUKIUS KAM-BARIUS IR SKANIUS VALGIUS. (39)

Išmoka Pinigais

UZ LIETUVOS LAISVUS PASKOLOS BŪNŲ KUPONUS.

prinekusius Liepos mėn., 1923 ir pirmiaus, su atsisakymu.

P. MIKOLAINIS (39)
53 Hudson Ave., Brooklyn, N.Y.

NAUJIENA!

GARDINER PIANO CO.

Nauji Player Piani \$365.00.

ir augščiau

Lietuviški Roliai del Player Piani 60c ir augščiau.

472 Westminster Street, PROVIDENCE, R. I.

Rasyk B. Simonavičius. (40)

SALUTARAS BITTERS

Neimkit kitokio, kaip tik su šiuo paveikla.

Salutaras ligas gydo.

Tai daro ne iš pavydo;

Tiekia kiekvienam sveikatą.

Kurs tik vartoja Salutarą!

Salutarą Biteri žmonės vartoja jau per 15 metų nuo visokių pilvo ligų ir gėrisi jo stobitoms pasekmėms, kadangi neranda jam lygus, nei už jį virsesnio. Pasistengk įsigyti jo butelį, o mes užtikrinam, kad su juo mi nesiskirsi, kol gyvas busi. Koki tik vidurių nesmagumą jauti, kreipkis prie savo aptiekoriaus reikalaujamas tikro Salutaras, o jei jis neturėtų, kreipkis tiesiai prie išdėjęjų pridodamas savo aptiekoriaus adresą, adresuodamas šiuo:

SALUTARAS

DRUG & CHEMICAL CO., Inc., Dept. 18

1707 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DOLERIAI.

"Eisi, ponaiti, va šituo ta-
keliu, ten už krumų bus
kryžkelė — pasuk į dešinę
pro medinį kryžių ir už kal-
nelio pamatysi kaimą." —
aškinio Jonui pradžios senu-
kas nenulaukdamas arklį.
Jonas vikriai išsoko iš vežė-
čių, padavė žmogeliui kelis
popierinius pinigų ir lazde-
lę pasiramšiuodamas nu-
ėjo krumais. Saulė ką tik
buvo pasislėpus už susnudu-
sio miško, o jos liepsnojan-
čiuose žaruose patekėjo žy-
dri vakarinė žvaigždė ir
sveikino senelį mėnesį, ku-
ris rimtas ir sukaitęs kopė
dangaus mėlynėn laimindas
mas po dienos rūpesčių su-
migiusius vargšus. Šiltas vė-
sulis, pūsdamas iš pietų kra-
što, nesiojo drėgną, skanų
dobilų kvapą, o ten toli —
paujė, kur jis mažas laks-
tydavo ir su kaimo draugais
maudydavos, mieguistai
kurkė liudnas kurkiukas.
Klykė rasotų pievų grieže-
lė pasislėpus ir jai neatsilik-
dami tamsiųų naktelių
draugai balsingai čiauskėjo
alksnyne. Pamažėl, besidai-
rydamas į visas puses, Jo-
nas perėjo krumus ir prieš
jo akis, tartum nenurims-
tanti siubuojanči jura, išsi-
lėtė lygus padumavę vasaro
jaus laukai. Kiek laisvės sie-
lai juose — manė Jonas ei-
damas siaura ežia. Rodos
laukai be jokio galo, visur
ramybės sapnas slaugo mie-
gančius vargšus. Tylu ir slė-
pininga, tik kiek toliau —
ant neaugsto kalnelio, kurį
žmonės pakaruoklių kapais
vadina, mirksi išbalus ugne-
lė. Vienas jis taip pat tarp
laukų žaliųjų, štai tie patys
keli pakrypę samanoti kry-
žiai tebestovi sargyboj ka-
dais nusizūdžiusį žmonių.
Auga keli lapuoti medžiai.
Pažino Jonas kalnelį ir vi-
sos apie jį girdėtos pasakos
vėl prisiminė, kad kam ma-
gabalas, nieko augstesnio
žam pasakodavo vakarais
miela mamytė. Tenai ilsis
prigėrę, pasikorę žmonės ir
be krikšto vaikai.

Dar prieš jo išvažiavimą
Amerikon, rado šeimininko
daržinėj pasikorusį ubagą
ir pakasė kalnelio smėlį.
"Gal naktigonai, gal pažis-
tamų rasiu", — pratarė
Jonas labiau plastaniai šir-
dimi ir greičiau pradėjo eiti
artyn. Pakelės pievose, nors
nesimatė per drėgną ukana,
bet girdėjos, kaip prunkstė
arkliai žvangindami geleži-
niais panciais ir kur tai ne-
toli sulojo užkimusių balsu
šuo. Priėjęs artyn, pamatė
gulintį ant alkūnės Tamo-
šunų Stepą, ir nei nepaju-
to, kai suriko artyn eida-
mas: "Sveikas gyvas, Ste-
pai!" Šis pakėlė galvą, pa-
žiūrėjo į jį delną prie kat-
tos pridėjęs, ir negarsiai at-
sakė, žiūrėdamas į jį: "Sve-
ikas, sveikas!" "Ar jau nebe
pažįsti, Stepai, kad taip nu-
stebes žiūrė?" — paklausė
Jonas. "Tai, mat, nepažįstu
pono, o kas gi toks — iš
kur?" — atsakė Stepas.
"Aš — Jonas, sunus Mėkie-
nio." "A, tai Jonas, pone
Die, tai iš Amerikos," kalbė-
jo kratydamas Jono ranką.
"Sėskis va, pasikalbėsime"
— ir pastumė jam žemą
rečkutę atsisėsti. "Sakyk tu
man, nepažinau ir gana. Su-
grįžai mat, a? Tėvukai svei-
ko vis nuaimanuodavo, sako
dingo musu Jonukas, kaip
akmuo juroj. Paseno ir jie
vargšai, akimis nebeprima-
to, kagi — šmotas metų. Bet
dirba, da ir šimet ganō kai-
mo banda. Nudžiugs, bra,
labai nudžiugs, tokio svečio
susilaukė. Žinoma, ir su do-
leriais, — visi prie skatiko
grįžta, o kad žinotum dabar

viskas. Lupa žmogui kailį
da geriau, kai kitais laikais.
Sunku, labai sunku gyven-
ti," — kalbėjo Stepas paši-
na ranka paremdamas gal-
vą. "Apgavo žmones, žinai —
budresni, ką su jais. Balsa-
vo, balsavo, galas ten žino,
reikė vis nerinkit socialistų
— bažnyčias sugriauti tie,
jėgi viską gerai padarysia,
o dabar vistiek. Sunku, Jo-
nai, darbo žmogui Lietuvoj
gyventi."

Sunkios mintys pynės Jo-
no galvoje girdint Stepo nu-
siskundimus. Amerikoj jis
girdėjęs, kad tėvynė laisva,
kalbėjo ten dolerių rinkėjai
apie gražiai tekančias upes,
apie pasakingus miškelius,
tik nesakė koks čia didis
skurdas viešpatuoja, kai
nauji tautiniai spekuliantai
valandomis tunka iš vargšų
prakaisto. "Blogai, Stepai"
— pratarė jis. "Reik vi-
siems dirbti, spiestis į dide-
les šeimas, — vienam sun-
ku kovoti." Tai pasakęs Jo-
nas atsiveikino su Stepu ir
leidosi kaimo link. Jis perli-
no tvorą ir perėjęs skersai
daržo dobilėn pasisuko to-
lyn, kur toliau nuo kaimo
prie vieškelio dunksojo sena
aptriušėjusi stogu jo tėvų
grįtelė. Skubiai priėjęs pa-
sibeldė į duris ir drebančia
širdimi ėmė laukti, kol pa-
sigirs mielas pažįstamas
balsas.

"Gal ir jie nebepažins?"
— galvojo Jonas, o tuo tar-
pu grįtelėj pasigirdo negar-
si kalba ir sunkiais šliau-
žiančiais žingsniais priėjęs
senukas paklausė iš prieme-
nėlės:

"Kas ten?"

"Ieisk, tėvuk, esu pavar-
gęs pakeleivis, gal vandens
atsigersiu."

Sužviegė durų kyšavielas,
sugirzdėjo lentos, ir prieš
Jono akis atsistojo žilas,
lyg pražydus obelė, vargš
sulenktas senelis. Balti it
sniegas jo plaukai driko
raukšlėtu veidu, pro atlapą
drobinį marškinį krutinė
matė dvi storos pajude
gyslos. "Palauk, ponaiti, aš
išnešiu, viduje tamsu, kur
ten — prasta mūsų grįtelė,
sa dumais."

Niekis, tėvuk, man kojas
labai skauda, pasėdėsiu
kiek, atsigersiu ir, jei nega-
lima pernaktoti — išeisiu,"
— atsakė Jonas.

"Nepažįsta" — pamane
jis: "paseno, vargšai, skur-
das kankina juos." Senelis
gi tuo tarpu skambanciai
atsikosėjęs iš įdubusios kru-
tinės, ėmė kalbėti grįtelėn:

"Kelkis, motin, ponas no-
ri užėti pasilset, vandens
rask!" Senutė, vienplaukė
atsikėlus ir suradus mažą
žibalo lempele, uždegė ją
prie stalo. Balsavo jos sve-
ja apsvietė suodinus sienos-
jus, o senutė, padėjus lem-
pele ant medinės kaladėlės,
surado molinį puodelį, prisė-
mė vandens ir padavus Jo-
nui atsisėdo kita pus stalo
kalbėdama. Ta pati senutė
visuomet stovėjo Jono aky-
rai, o jei ne, sugrįši ko nors
pajieškojęs. "Ne!" — per-
traukė senukas: "negaliu
taip, kad nors įsigerti butų
o dabar bijau."

"Eik tat, miestelin keli
žingsniai — negi truksi, tik
neužsižiosi?" — ragino jį
atsikėlus iš lovos.

Atsikėlus senukas tyliai
apsivilko savo rudinaitę, už-
simaukė ant galvos kepurę
ir basas išėjo pro duris. Jam
išėjus, senutė perėjo porą
kartų kambari, kažin ko pa-
sirausė pečionėj, indaujoj
pajieškojo, o paskui išsi-
traukė iš už pašinos bolks
astrų tėvo skustuva. Pri-
ėjus prie lango apžiūrėjo jį
plona keistai spindintį ir
sulenkus įsideo užtintin.
Nežinomas erzantis bai-
sas kartojo jos sielą: "Grei-
čiau, greičiau..." Grįtelės

grįžus vėl kalbėjo linguoda-
ma:

"Kamarėlėn prašysiu po-
naiti, vėsiu tenai, mūsų
nėra, aš jau ir lovą patai-
siau. Žinoma, galėjai ir ge-
riau rasti, tik vėlu dabar,
prašau, labai prašau..." Jis
tylėjo žiūrėdamas, jam liud-
na ir gera buvo, kad toji se-
na močiutė, nors nepažinda-
ma, tokia širdinga ir miela.

"Tiesą sakė smuklinin-
kas, pas kurį buvau šiadien
užėjęs alatus išgerti, kad ji
gera senutė," — atsiminė
Jonas. Padėkojęs jai ir dar
prizadėjęs jį primokėti, iš-
ėjo nešinas lempele gulti.
"Ryt tesužinosi, kad aš
jį sunus", — lengvai prasi-
tarė Jonas, priverdamas du-
ris. Pastatė šviesą ant mažo
langelio ir ėmė dairytis pe-
lėsiais atsiduodančiomis ka-
marėlės sienomis. Viskas
rodos taip-pat, kai paliko.
Apsidairęs ir pastovėjęs
kiek, ėmė rengtis gulti. Il-
gos kelionės išvargintas,
greit jis užmigo saldžiu ir
ramiu miegu. Senukai tylė-
dami sugrįžo kambarėlin ir
vienas po kito vėl sugulė.
Keliolika minučių gulėjo jie
tylėdami. Balzguna mėnu-
lio šviesa gaudė sutemas
grįtelėj, kurios drėgnos ir
rūšios žiūrėjo iš kerčių ir
juos gulinčius arti susilga-
dusius. Užsirydama kuomi-
tai, tartum džiovininkė, se-
nutė pradėjo išlėto kalbėti.
Balsas jos truputį drebejo
tarant žodžius ir išplėsto-
mis akimis pro aptriušėjus-
ias blakstienas smagstė
senuką prigludusį savo
gyslotus kelius prie jos šil-
tų kojų.

"Ot, tėvai, kad nors pusė,
nors dešimta dalelė tu pinigų
mums paliktu. Nebeprisi-
slėtu Lietuje, vėjuose ir šal-
čiuose vargti. Duonos vi-
siems metams prisipirktu-
me, bulvių batų, užsibaigtų
netikė vargų dienos."

"Nėra ir nereikia, juk jau
davė," — rimtai atsakė se-
nelis.

"O žinai, tėvai, paimkim
kiek nors pinigų, nei čia
nuodėmės nei nieko, jis ir
nepasizins dėl to, tiek daug
turi."

"Ką kalbi — paimkim, o
kaip gi tu paimsi, pabūs, do-
leriai pas jį, kad ir paim-
tum, vistiek sužinos, mainy-
ti juk priešais!" — atsa-
kė senukas.

Tai visus pasimikim! —
"Užmus pabužęs, ale tai
kokia tu glusė, ką dabar ži-
nai, koks, iš kur jis."

"Kas čia sužinos," — tęsė
bobelė glostydama jo plau-
kus: "Paimk valutiną, su
kurio paršus skerdžiam ir
lapė nelos... Taip toli nuo
kaimo, niekas juk pas mus
neužina. Laimė rankose,
tai tik užmiega, jei buk ko
jieškodamas, jei miegos ir
apsiruši bematant..."

"Ar išduksi? žėgnokis,
kai gi — juk tai žmogus..."

"Et, tu ir bobos nevertas,
tėvai, baliys koks tai, ką gi
jūs tau padarys, miega ge-
rai, o jei ne, sugrįši ko nors
pajieškojęs." "Ne!" — per-
traukė senukas: "negaliu
taip, kad nors įsigerti butų
o dabar bijau."

"Eik tat, miestelin keli
žingsniai — negi truksi, tik
neužsižiosi?" — ragino jį
atsikėlus iš lovos.

Atsikėlus senukas tyliai
apsivilko savo rudinaitę, už-
simaukė ant galvos kepurę
ir basas išėjo pro duris. Jam
išėjus, senutė perėjo porą
kartų kambari, kažin ko pa-
sirausė pečionėj, indaujoj
pajieškojo, o paskui išsi-
traukė iš už pašinos bolks
astrų tėvo skustuva. Pri-
ėjus prie lango apžiūrėjo jį
plona keistai spindintį ir
sulenkus įsideo užtintin.
Nežinomas erzantis bai-
sas kartojo jos sielą: "Grei-
čiau, greičiau..." Grįtelės

durys buvo praviros, pro
kurias į atsargiai išstypėjo-
jus mėjo prie kamarėlės.
Lukterėjo kiek ir sumisusiu
protu įėjo, jas atidarius.
Pro mažą balanomis suspi-
rta langelį švietė pilnas rau-
donas mėnuo ir jį lyg ko-
drebančiomis rankomis pie-
kojo už kaniko. Jonas sma-
giai prasizijo, atumesta
galva knarkė, o po galva bu-
vo prigulta ranka, gi kita
lengvai padėjęs ant kruti-
nės laikė. Senutė stovėjo
prie spintos keletą minučių,
paskui išsiėmė iš užanco
skustuva ir tartum kojomis
nesiekdamas žemės priėjo
artyn. Drebejo jos kojos,
akys vyžgė protarpiais vi-
sokios ugnys, o galva ėmė
užti peklos blikėsiu, taikant
šaltus skustuvo asmenis i
pat gerklę svečiui. Traukė
iš viso vieko mykdamas ir
skustuvas iškrito iš rankos.
Paskui ir ji pati lyg galin-
gos rankos išsiesta prieme-
nėlėn sugriuvo apsikabinda-
ma piestą. Nebegirdėjo, kai
susniokstė čiurliu paplūpęs
kraujas iš Jono gerklės,
kaip ilgą putojanti jo sriovė
užpylė sieną ir Kristaus pa-
veikslą. Jonas lyg perkuno
trenktas šoko iš lovos bai-
siai kriokdamas ir dideliu
sunkumu vėl sugriuvo ant
laido. Tenai voliojos, kelės
dar keletą kartų, spardės
kriokdamas ir stingančiais
nagais plėšė kieta molinį
laidą, kol žiauri slėpininga
tyla nusileido ant jo. Lukte-
rėjus jį priėjo artyn. Jonas
tuomet gulėjo atmetęs kru-
viną pašauštais plaukais
galvą. Iš jo burnos tarp su-
krekjusių raudonų kraujo
putų styrojo išlindęs sti-
priai sukasto liežuvis galas,
o rankose laikė gniuštus
sausų žemių. Šalti baimės
šurpuliai greit ją vėl išvarė
priemenėn, kol sugirzdė-
jus durims uždusęs įėjo se-
nukas. Jis negreit atgavęs
kvapą pradėjo šviesiu vir-
pančiu balsu kalbėti: "Vaje,
motin. Dieve tu mano, klau-
syk nelaiminga. Nežinai, tu
nežinai ką butumėn pada-
rę. Doleriai, praieikti dole-
riai, jiems niekuomet aukų
neužtenka. Vaika savo bu-
tumėn nužudė. Tylėsi tu,
nelaimingoji iki karsto,
mirstant jis dovanos tau ir
man." Senukas nusvėdė sa-
vo rudinę ir atsikosėjęs tē-
ti toliau savo sumisusia
kalba.

"Man užėjus ir paprašius
smuklininką degtinės, jis
pasveikino su Jono atvažia-
vimu. Viską nusakė: kai jis
buvo užėjęs ir ką kalbėjo.
Geresnės jam degtinės da-
vė. Melskis, dėkavok Dieviui,
kad atitolino nelaimė."

Senutė žiūrėjo į jį drebe-
dama, beprotiškomis stilklo
akimis ir klausė negalėda-
ma nei žodžio beistarti.

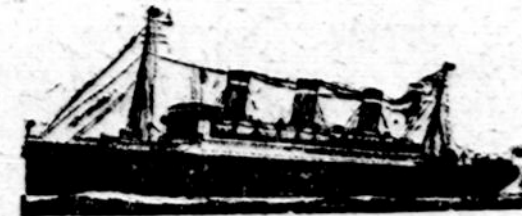
Paskui tik pasyvravus
puolė ant išdžiuvusių gyslo-
tų senuko pečių ir isteriškai
pravirkus bučiavo juos.

"Kas yra, kas, džiaugkis,
motin? — kalbėjo glaus-
damas ją prie savęs senu-
kas. "Aš, aš papioviau jį..."
— vos girdimai istarė ji ir,
sudribo prie jo kojų. Šis
perskėjęs jos kuną įbėgo ka-
marėlėn ir sugriuvęs balsu
raudodamas bučiavo kruvi-
ningą dar šiltą sunaus galvą,
bučiavo iki ryto. ("L. Z.")

P. Čučelis.

S. S. LEVIATHAN

Greičiausias—Didžiausias—Puikiausias

Keliauk Lietuvon ant pasaulio Didžiausio Laivo

Kada keliauti Lietuvon arba kvieti gimines iš Senos Tėvyinės, pa-
sirausėt kelionės smagumais ant pasaulio didžiausio, greičiausio ir
puikiausio laivo.

Pasaulio jume smagios kambarėlis, didelės pasivaikšiojimo dū-
nis, socialios kambarės, užtektinai įvairių ir geriausių vaigū, man-
dugų patarnavima nuo tarpt, kurkims rupi, kad butumet patenkinti

Keliaujant ant šio S.S. valdžios laivo per Cherbourg'ą i South-
ampton'ą, kai agentai mūsų prifūres ir apneigos jūsų kelionę iki
i pat vietą.

Laivai GEORGE WASHINGTON, AMERICA ir kiti S. V. Li-
nių, plaukia tiesiai i Bremeną.

Dėl trečios klasos kainų ir kitų informacija rašykite:
UNITED STATES LINES

75 State St., Agentai visuose didesniuose miestuose, Boston, Mass.
Kanados ofisai: 71 Queen St. W., Toronto

Managing Operators for
UNITED STATES SHIPPING BOARD

AR ŽINOT, KAD —

Pagal pranešimą iš Vladivostoko,
victos Sovietų valdžia skubiai per-
taiso sadon Mainas? Iš 3000 pėdų
maiau 1000 pėdų jau pertaisyta ir ten
darbas eina. Šios mainos yra turin-
gos svimū. Ar žinot kad iš viso ruko-
mojo tabako nėra geresnio už Turkiš-
ką Tabaką, iš kurio daromi Helmar
Turkiški cigaretai?

NEW YORK HAMBURG

UNITED AMERICAN LINES

(HARRISON LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

Trumpiausias kelias į
LIETUVĄ

Laivai išplaukia kas sa-
vaitė nuo Pjero 86, North
River, pėda nuo 46 gatvės,
New York. Geriausi mūsų
laivai

"Resolute", "Reliance",
"Albert Ballin".

veža I, II ir III klasę pa-
sazierius. Taipgi populiari
laivai "Mount Clay",
"Cleveland", "Westphalia",
"Hansa" ir "Thuringia".

UNITED AMERICAN LINES
JULIUS ROTTENBERG,
260 Hanover St., Boston, Mass.
arba pas kitus agentus

CUNARD

AR NORITE ATSHIMTI GIMINES I AMERIKA?

2829 Lietuviai atvažiuos i čia
si metą.

Leiskit mūsų rastinei Kaune
pagrėbėti Jūsų gimines iš-
gauti pasportus ir vizas ir tin-
kamai juos prirengti i kelionę.

Nereikia laukti dėl vietos,
turintiems Cunard linijos laiva-
kortes. Cunard laivas išplaukia
iš Europos kas kelinta diena.

Cunard laivakortės yra geros
kelioni ant AQUITANIA,
BERENGARIA ir MAURETA-
NIA, greičiausia jūrų kelionė
tarp Lietuvos ir Amerikos.

Dėl smulkesnės informacija,
mažesnio susizinti su mūsų
vietiniu agentu arba mūsų ras-
tinėje.

Cunard Line
125 State St.,
Boston, Mass.

NGL

NORTH GERMAN LLOYD

LAIVAKORTES

Jūsų gimines Lietuvoje per
BREMENĄ

Ant naujausio ir geriausio vo-
kietų laivo

COLUMBUS

arba ant kitų vienos klasės lai-
vų. Autorizuota Linija Lietuvos
Valstybės dėl Emigracijos. De-
lei informaciją kreipkitės pas
agentus arba i

NORTH GERMAN LLOYD
192 Washington St.,
Boston, Mass.

LAIVAKORTES. — PINIGŲ SIUNTIMAS

PARDAVIMAS LAIVAKORCIŲ I KELEPĖDĄ I KITUS POR-
TUS. PARTRAUKIMAS GIMINIŲ I LIETUVOS. PERSIUNTI-
MAS PINIGŲ. NOTARIALISKAS BIURAS. PRIEINGIMAS
DOKUMENTŲ. SAŽININGAS I PIGUS PATARNAVIMAS.
RASYKT MUMS DEL RUDOS IR PATARIMO, O NESIGAILE-
SITE. ATSDIMKITE MUSU ANTRAS:

INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU,
136 EAST 42nd STREET, NEW YORK, N. Y.

KIEKVIENTAS GALI GAUTI DYKAI

Daili sąta indų, padaryta iš
tyros baltos porceliano, gra-
žiai išmargintais paisalais,
susidantais iš didelių paplok-
ščių lėkščių, mažų lėkščių
puodelių, vieno paimniko ir
vieno gilaus biudo. Tai yra
tokia "proga, kokios niekada
nebusite gauti dykai si
indų sąta.

Kiekviena moteris, daktė ar
vyras gali visą tą gaut be jo-
kio cento. Visa, ko mes rei-
kalaujam, supažindink su mu-
sų Prabangties ir Dovanų pre-
kėmis, nurodytomis musu ka-
talogė, savo draugus.

Mes turime tuksantus toki-
ki indų sątus, kurkios nori-
me DYKAI atidoti. Būk pri-
mūtilis savo mietie ir gauk
juos. Mes jau išdaliname
tuksantus toki dailių indų
sątus. Mes norim vieną ir tau
duoti. Negausi, išpildyti
čia pridėta kopiją ir tuojau
siųsk jį mums.

HOME SUPPLY CO.
Dept. 706, 131 Duane St.,
New York City

Prašykite man jūsu prizadėta
DYKAI pietams sąta

Vardas.....
Adresas.....
Miestas.....
Valstija.....

HOME SUPPLY CO.
Dept. 706
131 Duane St., New York.

Vietinės Žinios

Bagočiui priimt vakariene ir prakalbos.

Šią savaitę atvažiuoja iš Lietuvos adv. Bagočius. Jis rašo, kad jis turi daug idėjų dalykų pranešti amerikiečiams apie Lietuvą. Todėl susitarę jo draugai ir pažįstami rengia jam priimtą vakariene ir prakalbas ateinančio nedėlionio vakarą Lietuvių Salėje. Kalbės ne vienas tik adv. Bagočius, bet ir drg. Poška, "Darbo" redaktorius iš New Yorko, ir žymesnį vietos inteligentą. Taigi, vakaras žada būti labai įdomus, ir tikimasi, kad svečių bus labai daug.

Rengėjai maloniai kviečia visus atsilankyti, ir prašo, kad tikėtus visi nusipirktų iš anksto, nes jiems reikia žinoti, ant kiek žmonių vakariene gaminti. O jie nori, kad valgtų ir gerti visiems būtų į valias.

Tikėtus galima gauti "Keleivio" ofise.

Atsidaro vakarinės mokyklos.

Pabaigoj šio mėnesio Bostone ir jo apylinkėse atsidaro viešosios vakarinės mokyklos. Lietuviams, norintiems pramokti anglų kalbos, patartina tas mokyklas lankyti, nes mokslas jose veltui. Paskutinę užsiregistravimo dieną 27 rugsėjo, tarpe 7:30 ir 9:30 vakare. Nueikit į artimiausią jums mokyklą ir užsiregistruokite.

Štai mokyklų surašas lietuvių apyventose vietose.

So Bostone. Bigelow mokykla, kampo Fourth ir E Sts., ir Frederic W. Lincoln mokykla, ant Broadway, prie K St.

Bostone. (West End) Washington mokykla, ant Norman ir So. Margin Sts., (North End) Eliot mokykla, ant Wiggins ir No. Bennet Sts.

Roxbury. Dearborn mokykla, ant Orchard Park ir Chadwick St.

Dorchester. Roger Wolcott mokykla, ant Norfolk St., ir Edward Everett mokykla ant Pleasant St.

Brighton. Brighton mokykla, ant Cambridge ir Warren Sts.

Hyde Park. Hyde Park mokykla, ant Harvard Ave. ir Everett St.

Norintieji lankyti augštesnės mokyklas pasiklauskite informacijų viršminėtose mokyklose.

Pasikorė ant lovos galo.

Charlestowne, po numeriu 13 Charles st., šį pane-dėlį buvo atrastas paskorgas ant lovos galo žmogus savo kambaryje. Kietas šniuras buvo užvertas ant jo kaklo ir prištas prie lovos kojos. Valdžios daktaras pripažino, kad pakaruoklis išbuvo tenai negyvas jau apie savaitę laiko. Jis vadinosi Stutzman ir neseniai atvažiavo į Bostoną iš Detroito. Šešios savaitės atgal jisai nusipirko namą, o dabar pasidarė sau galą.

Katras jų laimingesnis?

Du šulerių, Mills ir Watson, pasigavo anadien D-rą lingo 11 metų pianisto, rusų

Jones ir prikalbino jį palosti su jais kauliukais. Daktaras pabandė, ir tuojaus šimtinge prakiso. Jis norėjo jį atsiimti, ir pralošė kitą šimtinge. Jis mėgino atsiimti tuos, ir jį trumpą laiką pralošė \$500. Gal jis būtų ir daugiau lošęs, bet pinigų neturėjo, todėl jis kreipėsi į policiją. Žulikai tapo areštuoti. Vienas jų buvo laimėjęs iš daktaro \$400, o kitas — \$100. Istatymas sako, kad už lošimą kauliukais pabauda turi būti dvigubai Lietuvių Salėje. Kalbės ne vienas tik adv. Bagočius, bet ir drg. Poška, "Darbo" redaktorius iš New Yorko, ir žymesnį vietos inteligentą. Taigi, vakaras žada būti labai įdomus, ir tikimasi, kad svečių bus labai daug.

Rengėjai maloniai kviečia visus atsilankyti, ir prašo, kad tikėtus visi nusipirktų iš anksto, nes jiems reikia žinoti, ant kiek žmonių vakariene gaminti. O jie nori, kad valgtų ir gerti visiems būtų į valias.

Kaip nuraminti senbernius.

So Bostone neseniai buvo toks atsitikimas. Tulas senbernis, vardu Jokubas, pradėjo labai nerimauti ir naktimis pareidavo vėlai gulėti. Kartą jauna gospadinė neįsėdėjusi paklausė: —Jokubai, kas tau yra, ko tu naktimis įsėdėjai, kaip taip vėlai pareini gulėti? —Gero laiko įsėdėjau, —išdėdžiai atsakė Jokubas? —Jei tu būtum gudrus, tai gerą laiką rastum namie, —atsakė nusišypsojęs gospadinė.

Jokubą paėmė žingeidumas ir jis prisipyręs klausia: —Na, tai pasakyk, gospadinė, kaip aš tau gerą laiką galiu namie rasti? —Nupirk man šilkinę dresę, tai pasakysiu, —atsakė gospadinė.

Ant rytojaus Jokubas nupirko gospadinėi šilkinę dresę ir laukia "gerų laikų". —Imk, Jokubai, kirvį ir eik į sklepą malkų skaldyti, netrukus ir aš ateisiu.

Jokubas užkaito ir kai perkuno trenktas atsidūrė sklepe. Ten jis skaldė malkas, kad net viskas dunda, ir laukia ateinant gospadinės.

Bet vieton gospadinės už pusvalandžio atėjo gospadorius ir abu su burdingierium visas malkas suskaldė. Pagalbos atėjo ir gospadinė malkų nešti į virtuvę. Bet Jokubas buvo taip pavargęs, kad ir gospadinę nei žiūrėt nežiūrėjo. Ta vakarą jis nuėjo anksti gulėti. Nors jau tėsė apgautas, bet buvo ramus ir greitai užmigo.

Tokią štuką jam ištaisė gospadinė susimokinus su savo vyru.

Reikėtų, kad ir kitus senbernius gospadinės panašiai nuramintų.

S. P. Randėniškis.

Arklys įkando, jis skundžia ant \$5,000.

Phillip Tobin iš Bostono apskundė abrušų ir žiurštų pristatymo kompaniją ant \$5,000 užtai, kad tos kompanijos arklys, stovėdamas prie šaligatvio, skaudžiai jam įkando.

11 metų vaikas—pagarsėjęs pianistas.

Ateinančioj nedėlio po pietų, Symphony Hall, Bostone, bus koncertas stebuklingo 11 metų pianisto, rusų

šeimynos vaiko, vardu Shura Cherkasky. Tasai vaikas savo muzikos talentu nustebino ne vieną šios šalies muzikos institutą. Manoma, kad nustebins jisai ir Bostono publiką. Shura Cherkasky yra dar neseniai atvažiavęs su savo tėvais iš Rusijos, kur kentė skurdą ir badą.

Gaisras saldinių dirbtuvėj.

Saldinių dirbtuvėj ant Cross streeto, Bostone, perėitą subatą kilo gaisras. Buvo suaukšti viso miesto ugnesiai ir reikėjo padėti daug sunkaus darbo, pakol ugnis buvo užgesinta. Iš žmonių nenukentėjo niekas, bet materialiai nuostoliai gana dideli.

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRABUOSTE, WAUKEGAN, ILL. Uždėta 15.4. Liepos, 1906 m.

Pragausės Administracija: Pirmininkas Kazimieras Grinius

702—8th st., Waukegan, Ill. Vice-pirmininkas Juozapas Jaseliunas

1408 So. Prescott st., Waukegan, Ill. Užrąj rastiškis Konstantinas Tautvais

1218 So. Lincoln st., North Chicago, Ill. Turtų rastiškis Antanas Salucka

810—8th st., Waukegan, Ill. Ištėdinkas Kazimieras Valatunas

720—4th st., Waukegan, Ill. Ištėdinkas Jurgis Petrakis

1428 So. Prescott st., Waukegan, Ill. ir Jonas Skarbalis

1216 Sheridan Rd., Waukegan, Ill. Knygėlis Jurgis Jokubaitis

328 Liberty st., Waukegan, Ill. ir Juozapas Linčevičius

536 Porter st., Waukegan, Ill. Starvalkos Andriejus Delkus

1002 So. Victoria st., No. Chicago, Ill. ir Jonas Jokubaitis

47 Piccadilly Court, Waukegan, Ill.

ISRANDAVOJŲ VIENAM AUTOMOBILIUI GARADŽIŲ, laikai parankioji vietoj, ant 769 6th Street. Garadžių yra elektika ir vanduo. Kreipkitės J. STONIS

238 D St., So. Boston, Mass. Tel.: So. Boston 2267-J.

REIKALAVIMAI.

REIKALINGAS KALVIS

Suprantantis darbą prie Arklų ir Trokų; alga gera. Kreipkitės laišku ar ypatingai pas STANLEY ROKLAN

45 Mechanic St., Newton Upper Falls, Mass. Tel.: Needham 526-M

REIKALINGAS VYRAS mokintis išdirbimo akinams stiklų. Bus mokama alga ir bostimokiant. Kaip išmokti valdyti mašiną, gaus gerą alga. Atsiųskite i drabužius, ELISWORTH PLACE prie School st., ant Elestone Skvero eleveito stoties. Matykite Mr. Hatfield arba Mr. Lockhart. Telefonas: Jamaica 2254. (40)

IS SENO PADARAU NAUJA. Kas turit pečių krastus ar siaip apnikeliuos daiktus sujudusius, paduokit man, patalsysiu kaip naujus ir už pigią kainą. Parašykite atvirutę su pats aplankysiu.

A. ARMANAVICIA 35 Covington St., So. Boston, Mass.

Farma turi pardsiot tuoj. 170 akrių farma, 70 akrių dirbimo labai geros žemės, didelis, gražus namas, vanduo, maistui, telefonas; didelė barnė karvėms ir arkliams, 5 kiti būdiniai ir visi geri. Didelis ežeras, vaitelės pasirti, taipgi 14 karvių, 2 arkliai, 200 vištų, višes mašinos ir farmos įrankiai. Pieną palma tiesiog iš namo, pardsioda pieno per metus už \$1800. Plotas brangaus miško. Ta farma pardsioda kaip didelę pigybę. Kaina su viskuom \$6500; tuojau imokit \$1800. Prie to da visi augmenys. Rašykite tuojau savininkui. (38) MRS. MARY KIRMAN R. F. D. 1, Norwich Conn.

MOKYKLA.

Mokina: Lietuvių rašybos ir pradinio mokslo, High School, College, Muzikos, Piešimo, Norsų, Akušerų ir Komercijos; Aptiekorystės, Dentisterijos, Advokaturės, Medicinos ir duoda diplomas už kožną kursą. Mokyklos ir pragyvenimo lėšos labai mažos. Vaziuokite į mokyklą, kad ir mažai turit pinigų; galėsit dirbti ir mokytis. Šitoj mokykloj gali mokslą pabaigti daug greičiau ir pigiau už kitas mokyklas. Mokyklos bertainis prasidės Spalio-October pirmą dieną. Del platesnių informacijų rašyk lietuviškai: GARY STATE COLLEGE 1404 Jackson St., Gary, Ind.

KELEIVIS

Symphony Hall, Boston

MASSACHUSETTS AND HUNTINGTON AVE. Nedėlio. 30 Rugsėjo - September. 1923

NEO 3:30 PO PIETU.

Shura Cherkasky

Rusų fenomenalis vaikas, 11 metų pianistas, išpildys programą šiu garsų muzikų: Handelio, Bethoveno, Liszt, Mendelseno, Chopino ir Rachmaninovo. 1000 gerų sedynių po \$1.00. TIKETAI: \$1.00, \$1.50, \$2.00, ir \$2.50.

DR. MILAN MILOJEVICH

SPECIALISTAS VIDURINIŲ LIGŲ, TAIPGI MOTERŲ ir VYRŲ LIGŲ. 417 WOOD STREET, PITTSBURGH, PA. Valandos: Paprastomis dienomis nuo 11 iki 4. Nedėlioniais nuo 1 iki 3. (24-6)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA PULVIMUIS SU 5 STALAIS. Klausite "Keleivį." (11)

PIGIAI PARSIDUODA GROSERNĖ ir tris kambariai su rakandais. (39) 359 No. 2nd St., So. Boston, Mass.

PARSIDUODA. Labai geroje vietoje, prie viešojo kelio, pardsioda namai 6 kambarių, taipgi 8 lotai žemės; slygos labai geros. Atsiųskite arba rašykite: WM. KAKAZIS (40) 9 Rumford St., Methuen, Mass.

PARSIDUODA DU TRIJŲ SEIMY-NU NAUJI NAMAI su velaisiais įtaisymais: elektrikos įvairia, garinė (sami) šiluma, arklizolės grindys, (sitra) kambariai laistymoji pne boile, ir del vandens šildymo per vasarą. Randa nesa po \$150 ant mėnesio. Kaina \$14,000. Išlygos lengvos. Kas norėtų pirkti pigiai, gerą namą, ausi-šaukite tuojau, nes greit bus parduoti. CHAS URBON (40) 875 Main st., Cambridge, Mass. Tel.: University 9524-M

PARSIDUODA PUSDYKIAI: žieminis ir vasarinis kotetas, dreslukes, union stutas, kepurė, žaislai, viskas gera ir švaru, tinka mergaitėi nuo 10-15 metų; Dubeltavos nikeliuotos paipos prie prosų ir sakinų pečių, iš jų gausas mėsosduoda; "GYVENIMAS" — gyvenimo laistrastis, kuriam rūpi svarbiausi kiekvieno žmogaus reikalai, būtent sveikata, lyties dalykai ir mokslas.

"GYVENIMAS" rasi tai, kas tamistai kas diena reikia žinoti, kas tamistos gyvenimą padaro smagesniu, laimingesniu ir lengvesniu.

"GYVENIMAS" neveda konkurencijos su kitais laikraščiais, nes "GYVENIMAS" visais žvilgsniais kitokis, negu kiti mūsų laikraščiai.

"GYVENIMAS" ne politikos ir ne partijų laikraštis: jame telpa gerai apdirbti ir lengva kalba parasyti straipsniai iš sveikatos, lyties dalykų ir mokslo. Viskas parasyta taip, kad kiekvienas lengvai skaityt ir nori skaityti.

Jei nori susipažinti su sveikatos reikalais, lyties dalykais ir mokslu, tai "GYVENIMAS" tamistai būtina reikalingas. "GYVENIMAS" kainuoja tik vieną dolerį metams. Vienas numeris 10 centų. Eina sykį į mėnesį. Adresas: "GYVENIMAS" 3303 South Morgan Street, CHICAGO, ILL.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

PAJIESKAU MEKANIKO PRIE AUTOMOBILIŲ. Tel.: Hyde Park 1402-W.

"GYVENIMAS" Sveikatos, lyties reikalų ir mokslo žurnalas. Leidžia ir redaguoja DR. A. K. KARALIUS.

"GYVENIMAS" — gyvenimo laistrastis, kuriam rūpi svarbiausi kiekvieno žmogaus reikalai, būtent sveikata, lyties dalykai ir mokslas.

"GYVENIMAS" rasi tai, kas tamistai kas diena reikia žinoti, kas tamistos gyvenimą padaro smagesniu, laimingesniu ir lengvesniu.

"GYVENIMAS" neveda konkurencijos su kitais laikraščiais, nes "GYVENIMAS" visais žvilgsniais kitokis, negu kiti mūsų laikraščiai.

"GYVENIMAS" ne politikos ir ne partijų laikraštis: jame telpa gerai apdirbti ir lengva kalba parasyti straipsniai iš sveikatos, lyties dalykų ir mokslo. Viskas parasyta taip, kad kiekvienas lengvai skaityt ir nori skaityti.

Jei nori susipažinti su sveikatos reikalais, lyties dalykais ir mokslu, tai "GYVENIMAS" tamistai būtina reikalingas. "GYVENIMAS" kainuoja tik vieną dolerį metams. Vienas numeris 10 centų. Eina sykį į mėnesį. Adresas: "GYVENIMAS" 3303 South Morgan Street, CHICAGO, ILL.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA. Astrus skausmų ir reumatinis uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Ištikimas linimentas Geras vaistas dėl susimusimo, išsukimo, finmo, raumenų spūvimo, skausmus sirenose ir šonuose. KAINA 50 IR 60 CENTAI. Klauskite pas optiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Patogumas Užtikrintas

NEW ENGLAND COKE yra šilumos užtikrinimui žiemai.

NEW ENGLAND COKE yra tyras ir kietas kuras lengvai išsideda ir ilgai dega.

NEW ENGLAND COKE gatavas pripildyti jūsų anglinę geriausiu kuru jūsų namams.

NUT—FURNACE—EGG

NEW ENGLAND COKE

111 Devonshire St., Boston, Mass. Main 8532 — TELEFONAI — Main 2723.

Pranešimas Lietuviams

L. J. Pašakarnis, O. D.

Akių Specialistas

Persikraustęs į nuosavus namus.

Naujo ofiso adresas:

447 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

Ar jūs žinot, kad pirkdami tavorą kitur permokate ir negaunate pinigų vertės tavorą?

Ateikite pas mus, mes užlaikom įvairių tavorų: pentų, varnių, visokių aliejų. Apart to, visokių geležinių įrankių plumeriams, mašinistams ir murininkams. Visą gvarantuojame ir gražiname pinigus už netikusius daiktus.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

J. Klimas, P. Bolys, Savininkai. 379 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. 0122

DR. J. MARCUS

LIETUVISKAS GYDYTOJAS

Specialistas sekretų ir chro- niškų vyrų ir moterų ligų. 18 Parmenter St., Boston, Mass. (Prie Hanover St.) Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.

Tel. South Boston 3520 Residence Aspinwall 0870

S. M. Puišute-Shallna

LIETUVIŠKAS ADVOKATAS 366 Broadway, So. Boston, Mass. Room 2.

Bargenas Maliavų ir Geležinių Daiktų!

Jeigu jūs norit sutaupyti pinigų ant maliavų ir geležinių daiktų, užsikit į mūsų krautuve, o mes parodysim, kaip jūs galite taisyti atlikt.

Daugelis mūsų kainų yra 25% žemesnės, negu jūs mokat kitose krautuose. Pas mus yra pilnuose visokių maliavų, geležinių daiktų, plumbingų ir elektros prietaisų. Už dyką ant vietos pristatymas. Telefonai: Beach 5553—5552.

SOUTH END HARDWARE CO.

1095 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS. Arti Dover St. Eleveito Stoties.

Lietuviškai - Lenkiška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų žemoms kainoms, tai visada ateikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių naminių vaistų, sakų nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsienėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo vailymų, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptinių ligų ir geriausių patarimų suteikime, nuo patrukimo deli vyrų ir moterų. Dieliu iš Lietuvos ir įvairių šakų ir žolių turime. Mes jums patarnausime kuogeriausiai, pasaukime geriausius daktarus per telefoną uždyk. Todėl, jeigu norite gaut gerus vaistus ir suėdyt pinigų, tad ateikite į APTIEKĄ po numeriu

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

VIENATINĖ LIETUVIŠKA

APTIEKA

BOSTONE

RECEPTUS SUTAISOM EUROPOS ir AMERIKOS DAKTARŲ.

Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias, Saknis, Zoles ir Ziedus.

Tikra Lietuviška TREJANKA 50c.

Prisimėdame Vaistus ir per paštą.

Oficialiai įgaliojiniai Lietuvos "VAISTIJS".

Jeigu kokių nors vaistų negautumet kitur, rašykite pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašto ženklelį.

K. ŠIDLAUSKAS

Provizorius